

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΗΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυκλιζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 80, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—

ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμῆς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου φράσις διακριτ. 50.
Ἀμερικῆς φράσις 3. — Ἀγγλίας καὶ ἄλλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν φράσις 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' εἰ συνδρο-
μαὶ ἐρχίζον τὴν 1ην οὐοῦδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπιδίου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'. — Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 21 Ἰουλίου 1934

Ἔτος 58ον. — Ἀριθ. 34

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ANDRÉ LAURIE.

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Τὸ χειρότερον ἦταν ποὺ οἱ καρποὶ
τελειώσαν. Σὲ λίγο δὲν θάβρισκε νὰ
τρῶγῃ τίποτ' ἄλλο ἀπὸ θαλασσινά.
Καὶ μήπως κι' αὐτὰ ἦταν ἀφθονά;
Στὴν ἀνοιχτὴ ἐκείνη φυλακὴ, ποὺ
εἶχε ἔκταση διακόσια τετραγωνικά
πόδια, δὲν περιμενε πικὰ παρὰ τὸ θά-
νατο. Εὐτυχῶς βγήκαν οἱ βάρκες,
τὸν βρήκαν καὶ τὸν γλύτω-
σαν.

— Ἔτσι μπορῶ νὰ πῶ
— συμπεράνε στὸ τέλος τῆς
διήγησής σου ὁ ταγματάρχης—
νεκρὸς ἤμουν καὶ ἀ-
νέζητος, ἀπολωλὼς καὶ εὐ-
ρέθην!

— Ἀλήθεια, ἀποκρίθηκε
ἡ κυρία Ὀμόλλου. Κι' ἂν
θέλῃς, πῆγαινε νὰ ἰδῆς τὸ
μνημεῖο ποὺ σοῦ ἔστησα
στὴν ἀκρὴ τῆς προκυμίας:
Τῆ ἱερᾷ μνήμῃ τοῦ ταγ-
ματάρχου Νόελ Ἀρθουά
Ὀμόλλου, τοῦ ἸΙΙου συν-
τάγματος καὶ τὰ λοιπά. Σὲ
εἶχα, βλέπεις, γιὰ νεκρό.

— Ὡ τί φρίκη! ἔκαμε ὁ
ταγματάρχης.

— Κι' ἂν δὲν φορῶ μαῦ-
ρα, ἐξακολούθησε ἡ γυναῖκα
του, πρέπει νὰ μὲ συχωρέ-
σῃς, γιατί στὸν τόπο μᾶς
δὲν ἔχουμε ἀκόμα ράφτες.
Θάβασα ἑμὸς δταν θὰ γυ-
ρίζαμε στὴν Εὐρώπη, κι'
εἶχα σκοπὸ—μάλιστα φίλε
μου!—νὰ τὰ κρατήσω δυὸ
χρόνια.

Ὁ πλοίαρχος Μενκαρὺ
συμπλήρωσε τὴ διήγησιν τοῦ
ταγματάρχου. Ὑπῆρχαν πρα-
γματικῶς κάμποσα νησάκια
πὲρ' ἀπ' τοὺς ὀφθαλμούς, ἀλ-

λὰ ἦταν ὅλα ἀσήμαντα κι' ἀκαταί-
κητα ἐντελώς. Ἡ ἐπιστροφή τῆς ἀ-
ποστολῆς στάθηκε πολὺ δύσκολη. Οἱ
βάρκες δὲν μποροῦσαν νὰ ὑπερνεκί-
σουν τὸ ρεῦμα χωρὶς εὐνοϊκὸ ἀνεμο.
Ἀναγκάσθησαν λοιπὸν νὰ κάμψουν
τὸ ἀνατολικὸ ἀκρωτήρι καὶ νὰ προ-
σορμισθοῦν στὴ βορεινὴ ἀκτὴ, ἀκρι-
βῶς στὸν ὄρμο τῶν Ἰχνῶν, ὅπως ὁ-

νόμασαν ἐκεῖνο τὸν ὄρμο ὅπου πα-
ρατηρήθησαν οἱ πατημασιὲς τοῦ ξυ-
πόλουτο ἀνθρώπου. Ὅσο γιὰ τὸν ἀ-
γνωστο αὐτόν, ἡ ἀποστολὴ δὲν κα-
τόρθωσε νὰ γυμνασθῇ τίποτα, δὲν
μποροῦσαν ὅμως νὰ χροῦν παράπονο,
ἀφοῦ βρήκε κι' ἔσωσε ἀπὸ βέβαιον
θάνατον τὸν ταγματάρχη.

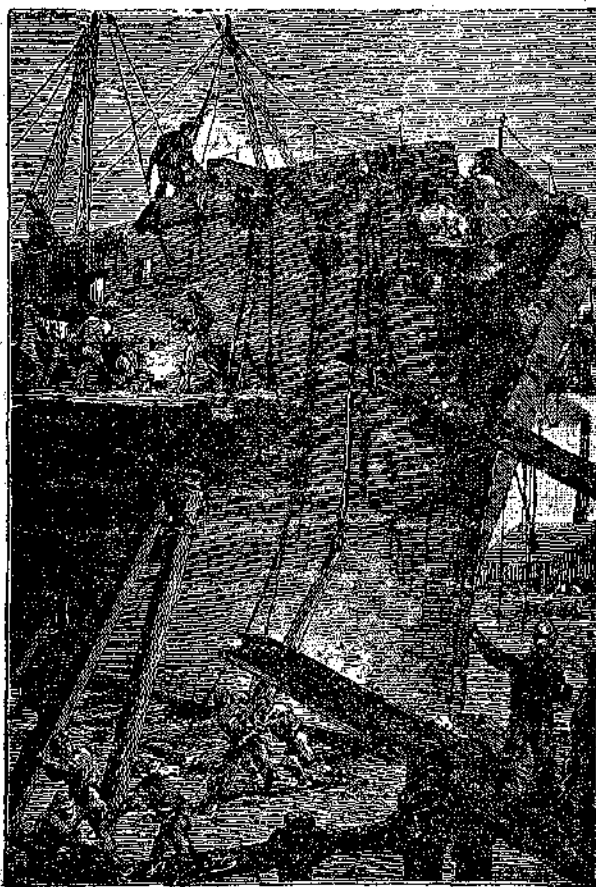
Ὁ Κάζης ἄκουσε τὴ διήγησιν μὲ
μεγάλῃ προσοχῇ ἀλλὰ χωρὶς νὰ φα-
νερώσῃ τίς σκέψεις του, κατὰ τὴ συ-
νήθειά του, σὲ κανένα. Ὁ Χάνδος
εἶχε παρατηρήσει πὺς ἀπὸ τὴ βρα-
δυὰ ἐκείνη, ὁ παλιὸς στρα-
τιώτης ξανάρχισε νὰ καμᾶ-
ται, ὅπως ἄλλοτε, ἀπέξω ἀπὸ
τὴν πόρτα τους. Καὶ τὸν ρώ-
τησε γελώντας:

— Μὴ φοβάσαι μὴν ἀνα-
ζῆση καμιά φορὰ κι' ὁ
Ρανά, ὅπως ἀνέζησε ὁ ταγ-
ματάρχης;

Στὴν ἐρώτησιν αὐτὴ ὁ
Κάζης ἀποκρίθηκε μ' ἓνα
κούνημα τοῦ κεφαλιοῦ σὰ
νάλεγε: «ξέρω κι' ἐγώ;»
κι' ἔκαμε πὺς τὸν πήρε ὁ
ὕπνος.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, οἱ
ἐργασίαι ξανάρχισαν κανονι-
κὰ κι' ἐξακολούθησαν χωρὶς
ἄλλη διακοπὴ καὶ μὲ μεγάλῃ
δραστηριότητι. Τάποτε-
λέσματα ἦταν θαυμάσια. Οἱ
ἐργάται ἐξασκούνταν ὀλοένα
περισσότερο, τὰ ἔργα προδ-
δευαν, καὶ περισσότερο ἀπ'
ὅλα ἡ βιομηχανία τοῦ σι-
δήρου.

Δυὸ μῆνες ἀπὸ τὴν ἐπι-
στροφὴ τοῦ ταγματάρχου, ὅ-
λα τὰ κομμάτια τῆς φρεγά-
δας ποὺ ναυπηγοῦσαν ἦταν
ἔτοιμα κι' οἱ ξυλουργοὶ κα-
ταγίνονταν νὰ τὰ συναρμολο-
γοῦν. Κατασκευάσθησαν
μεγάλαι ἀποθήκαι γιὰ νὰ
στεγασθῇ ἡ ξυλεία ἂν θάπε-

«Οἱ ξυλουργοὶ καταγίνονταν νὰ συναρμολογοῦν
τὰ κομμάτια τῆς φρεγάδας». (Σελ. 397, στ. γ')

φταν πολλές βροχές κι' έτσι να μη διακοπούν οι εργασίες. Οι άνεμόμυλοι γύριζαν, πέντε μεγάλα πριόνια δούλευαν μέρα-νύχτα. Καρφιά, σφυριά, αξίνες, τσεκούρια κι' όλων των ειδών τα εργαλεία γίνονταν άφθονα στο σιδηρουργείο. Μια πρώτη άτμομηχανή, προσωρισμένη να παρέχει την αναγκαία κινητήρια δύναμη για τις μεγάλες εργασίες της φρεγάτας, ήταν σχεδόν έτοιμη. Ηλεκτρικός τηλεγράφος, κι' άλλος όπτικός με καθρέφτες, λειτουργούσαν μεταξύ των δέκα βιομηχανικών συνοικισμών. Ακόμα και δρόμος είχε χαραχθεί από το μεταλλείο ως τον όρμο.

Αλλά κι' οι γεωργικές εργασίες δεν πήγαιναν πίσω. Είχαν τώρα αρκετό σιτάρι, άν-δχι για καθημερινή χρήση, αλλά τουλάχιστο για να κάνουν κάπου-κάπου κανένα ψωμί ή καρμιά πητά. Τις άλλες ημέρες ανακάτευαν το άλευρο με πολύ από κάστανια ή πατάτες.

Άκρα ήσυχία και τάξη βασιλευσε στη μικρή άποικία όπου όλοι ήταν ευχαριστημένοι — όλοι εκτός από τρεις: τον Κάζη, τον κ. Ρετώ και τον κ. Κλοακέν.

Μά γιατί ο Κάζη δεν ήταν ευχαριστημένος; Μά κανένα τρόπο δεν ήθελε να το πη. Αλλά ή σκυθρωπή και μελαγχολική του όψη, τα γεμάτα μίσος βλέμματα που έριχνε στην πλάκα του Κανθαχάρ, κάθε φορά που την έβγαζε ο κ. Κλοακέν, καθώς κι' ή έξαιρετική του μέριμνα για την ασφάλεια της Άνθης και του Χάνδου, έλ' αυτά μαρτυρούσαν πως δεν ήταν πιά ήσυχος. Προαισθανόταν, φαίνεται, κάποιο κίνδυνο—τόν μυρίζόταν, θάλαγες, σαν το κυνηγετικό σκυλί. Κι' αυτή ή άνησυχία τον βασάνιζε.

Κι' ή αίτια της στενοχώριας, της λύπης του κ. Ρετώ, Ίδού. Άν κι' έρευνήσαν σ' όλο το νησί, δεν ανακάλυψαν ούτε ίχνος χαλκοβ. Έπειδή όμως χρειαζόταν απόλυτως για τις άτμομηχανές και τις ηλεκτρικές στήλες, ο Παύλος επρότεινε να χρησιμοποιήσουν τα χάλκινα όργανα της μπάντας και το συμβόλιό δέχθηκε την πρόταση. Γι' αυτό ήταν περίλυπος έως θανάτου ο αρχιμουσικός. Συλλογιζόταν πως μια μέρα θα του έλυωναν τα όρατα του χάλκινα όργανα, τις σάλπιγγες, τις τρόμπες, και θα του άφιναν μόνο τα ξύλινα. Τι όρατα μπάντα που θα είχε με κλαρίνα, με φλόουτα, με πύφερα και με γκρανκόσσα!

Άς ίδουμε τέλος και τη θλίψη του κ. Κλοακέν. Κι' αυτή με το έπαγγελμά του είχε σχέση. Ο αρ-

χαιολόγος έδλεπε πως το νησί κανένα αρχαιολογικό ενδιαφέρον δεν παρουσίαζε. Κατόντησε να μελετά μόνο την πλάκα του, που την είχε μάθει πιά απέξω. Έκτός απ' αυτή, τίποτ' άλλο δεν υπήρχε σ' όλο το νησί. Ούτε επιγραφή, ούτε πάπυρος, ούτε μετάλλιο, ούτε νόμισμα. Κι' ο Παύλος θριάμβευσε:

— Τι κάνει τώρα ή αρχαιολογία; του έλεγε. Βέβαια που αυτή δεν θα μάς έβγαζε ποτέ από δω. Εύτυχώς υπάρχουν και χρησιμότερες επισημίες.

«Έχει δικιο — συλλογιζόταν ο καιμένος ο κ. Κλοακέν. Άν γινόμουν φυτολόγος ή δορυτολόγος, θάχα τουλάχιστο και τώρα μια άσχολία, μια δικονέδαση.

«Όστόσο ή τύχη του έδειξε σε λίγο πως άδικα είχε προφέρει αυτή τη βλασφημία, άδικα είχε άπαρηχηθ ή μόνη της ζωής του λατρεία.

Μια μέρα, εργατές, σκάθοντας στην άκρογιαλιά, ανακάλυψαν ένα χοντρό κομμάτι ξύλο, σαν πάσσαλο, σά δοκάρι, που φαινόταν καθαρά καινωμένο, επεξεργασμένο από χέρι ανθρώπου. Και πρώτα-πρώτα ο πάσσαλος αυτός ήταν κανονικά τετραγωνισμένος: δεύτερο, και στις τέσσερές του πλευρές είχε κάτι χαρακτηρισ ή έντομες ευδιάκριτες, και με κάποια μέθοδο, με κάποιο σύστημα καινωμένες και τρίτο, σε μιάν άκρια διακρινούνταν ακόμα τα ίχνη δυο γραμμάτων, Ν. Δ., χαραγμένων από πολύν καιρό στο ξύλο, και πάνω απ' αυτά τα γράμματα ο αριθμός 9.

Η όψη του ευρήματος έδειχνε τη μεγάλη του ηλικία. Μαύρο σαν άπανθρακωμένο, φαινόταν πως είχε μείνει πολλά, πολλά χρόνια θαμμένο στη γη. Οι εργατές το κοίταξαν μια στιγμή και το πέταξαν λέγοντας:

— Να κι' άλλο λείψανο από κανένα παλιό ναυάγιο.

Καθένας, βλέποντάς το, το ίδιο θα σκεπτόταν, το ίδιο θα έκανε.

«Όχι όμως κι' ο κ. Κλοακέν.

Μόλις έμαθε για το εσθήμαντο εύρημα, έτρεξε, το σήκωσε, το κοίταξε λίγες στιγμές και, βέβαιος πως κάτι σπουδαίο ανακαλύφθηκε, το κουβάλησε στην κατοικία του, το καθάρισε κι' άρχισε να το εξετάζει προσεχτικά.

Την προσοχή του κίνησαν προπάντων οι χαρακιές. Τι να σήμαιναν άραγε; Έτσι πρώτη φορά στο νησί εκείνο ο κ. Κλοακέν δοκίμαζε τη χαρά εκείνη που τον έπιανε κάθε φορά που είχε να διαβάσει καιμιά άρχαία επιγραφή, να λύση κανένα αρχαιολογικό γρίφο.

«—Αυτές οι έντομες—έλεγε μέσα του—είναι χαραγμένες με κάποια τάξη: έξη μικρές, μια μεγάλη... έξη μικρές, μια μεγάλη και καθέξης... Μά είναι φανερό πως αντιπροσωπεύουν τις έπτά ημέρες της εβδομάδας. Οι μικρές είναι οι έξη καθημερινές, ή μεγάλη είναι ή Κυριακή... Κάθε τριάντα ή τριανταρία τέτοιες έντομές, υπάρχει μια ακόμα μεγαλύτερη, πέρα-πέρα. Είναι βέβαια το τέλος του μηνός...»

(Άκολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΑ ΒΕΡΙΚΟΚΑ ΤΟΥ ΧΟΤΖΑ

Ο Νασαντιν-χότζας μαθαίνοντας στο χωριό του πως στο Ίκόνιο—την πρωτεύουσα της επαρχίας του—ήρθε καινούργιος πασάς και θέλοντας να πιάση σχέση μαζί του, μπήκε στο περιβόλι του, που εΐταν φυτεμένη μια βερικοκιά μεγάλη κι' έκανε χοντρά και νόστιμα βερικοκα, γέμισε ένα μεγάλο καλάθι και ξεκίνησε, να το πάη δωρο στον καινούργιο πασά.

Όταν έφτασε στο παλάτι του πασά, τον κρατήσανε μπροστά στην πόρτα, για να εΐδοπατήσουνε μέσα. Όσοι όμως ήταν εκεί πήραν ο καθένας τους από ένα βερικοκο, για να δοκιμάσουν.

— Μην τα τρώτε, αδερφέ μου, και θα πάνε δωρο στον πασά: φάγαζε ο χότζας, αλλά ποιος τον άκουγε. Τέλος εΐδοκήσανε να τον άφίσουνε να περάση μέσα, αλλά από κάθε δωμάτιο που περνούσε, δοκίμαζε ο κάθε πορτιέρης από ένα δυο βερικοκα, ώστε δταν έφτασε μπροστά στο δωμάτιο του πασά, το καλάθι δεν είχε σχεδόν βερικοκα.

— Που πάς; τον ρώτησε ο πορτιέρης του πασά.

— Πάω αυτά τα βερικοκα δωρο στον πασά.

— Μά δεν ντράπηκες να φέρης τόσο λίγα βερικοκα, δε γέμιζες τουλάχιστο το καλάθι; Έχεις καιμιά άλλη δουλειά μέσα;

— Όχι, αδερφέ μου, τί νάχω;

— Έ, τότες αυτό δεν είναι δωρο για έναν πασά, πήγαινε ξαναγέμισε το καλάθι σου κι' έλα άφριο.

— Μά κι' αύριο νάρθω, οι άνθρωποι του παλατιού τα ίδια θα μου κάνουν.

— Έ, τότε μην έρχεσαι καθόλου.

— Μά πως γίνεται αυτό που λές;

— Και τί, θα του δώσης το πασά αυτό το χωριάτικο το καλάθι;

Ο πασάς, άκούοντας από μέσα τη φιλονικία, βγήκε έξω να μάθη τι συμβαίνει.

ΤΟ ΣΚΑΔΙΣΤΗΡΙ
(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΚΖ.—Οι Άραπάδες

Ο Μπέμπης ένοιωσε μεγάλη χαρά τη στιγμή που τα γυμνά του πόδια πάτησαν το ζεστό εκείνο άμμο. Ήταν χώρα, ήταν γη, ήταν στεριά! Το παιδί είχε γλυτώσει απ' τη θάλασσα με τους τόσους κινδύνους. Θα είχε όμως λιγώτερος ή στεριά;

Έ, αυτό θα τ'όβλεπε σε λίγο. Κι' άφου χοροπήδησε κάμποσο με τον Άζορ στην έρημη δλωσιόλου άκρογιαλιά, προχώρησε με μεγάλες προφυλάξεις προς το δάσος.

Στάθηκε κάτω απ' τα πρώτα δέντρα και κοίταζε μέσα ως που έφτανε το μάτι του. Η Ίδια έρημιά. Ούτε έζω φαινόταν, ούτε άνθρωπος. Πήρε τότε θάρρος, προχώρησε ακόμα και σκαρφάλωσε σ' ένα δέντρο φορτωμένο καρπούς. Ήταν μεγάλοι και κίτρινοι σαν πεπονάκια. Κι' έπειδή ο Μπέμπης ένοιωσε τώρα πείνα, έκοψε εν' από κείνα τα πεπονάκια, το ξεφλούδισε εύκολα, έξορξε τις φλούδες χάμω για τον Άζορ, κι' άρχισε να τρώη και να πίνη. Ναι, και να πίνη, γιατί το πεπονάκι εκείνο, εκτός από την άσπρη και γλυκεία του ψίχα, είχε μέσα κι' ένα νερό δροσερό, γλυκό κι' ευωδιασμένο.

Άξαφνα, άκουσε από κάτω τον Άζορ να γουλλίξη άπειλητικά, έπειτα και να γαυγίξη άγρια. Έσκυψε να ιδή τί συμβαίνει, κι' εΐδε—ω, φοίκη!—δυο Άραπάδες μισόγυμνους, που περίμεναν κάτω απ' το δέντρο για να κατεβή και να τον τσακώσουν! Του έγγεφαν μάλιστα με τα χέρια τους και με τα κεφάλια τους, σά να του έλεγαν: «Κατέβα!... κατέβα γρήγορα!»

Μ' όλο του όμως το φόβο, ο Μπέμπης παράτησε πως τα γεννημένα αυτά των Άραπάδων δεν ήταν καθόλου έχθρικά. Απεναντίας ήταν φιλικώτατα κι' έδειχναν μάλιστα και μεγάλη χαρά. Έτσι ο Μπέμπης πήρε θάρρος κι' άποφάσισε να κατεβή.

Άλλωστε μπορούσε να κάμη κι' αλλιώς: Άν δεν κατέβαινε αυτός, θάνέβαιναν οι Άραπάδες. Μήπως δεν είχαν κι' αυτοί χέρια και πόδια;..

Α, τί καλά που έκαμε και κατέβηκε! Οι Άραπάδες τον δέχτηκαν στην άγκαλιά τους κι' άρχισαν να τον χαϊδεύουν, να τον φιλούν και να του λένε λόγια που δεν τα καταλάβαινε, μα που χωρίς άλλο θάταν λόγια καλά. Μά κι' ο Άζορ είχε πάψει να γαυγίξη και κουνούσε την ουρά του. Θα κατάλαβε κι' ο σκύλος πως οι Άραπάδες εκείνοι ήταν φίλοι κι' είχαν την καλή διάθεση να τους περιποιηθούν, να τους φιλοξενήσουν.

Πραγματικά, πήραν άγκαλιά το Μπέμπη και τον πήγαν σε μια άγυρένια καλύβα, που ήταν τριγυρισμένη από φοινικίες κι' άλλα παράξενα δένδρα. Εκεί του έβγαλαν τα ρούχα του, του έβαλαν μόνο μια μικρή προστέλλα, όπως φορούσαν κι' εκείνοι, και τον στόλισαν με γιορντάνια και με βραχιόλια από πολύχρωμες χάντρες. Ο Μπέμπης κατάλαβε πως

Ο χότζας με λίγα λόγια εΐπε την υπόθεση κι' ο πασάς γελώντας τον ρώτησε:

— Και τί θέλεις τώρα από μένα;

— Θέλω, πασά μου, να μου δώσης ένα τσεκούρι, για να κόψω τη βερικοκιά του περιβολιού μου, γιατί πιθανόν κ' οι άπόγονοι μου να πάθουν τα ίδια, μα που οι άρχοντες θα κάθονται πάντα σε παλάτια και οι πόρτες τους θα έχουνε φύλακες σαν τους δικούς σου.

Ο πασάς γέλασε με την καρδιά του, πήρε μέσα το Νασαντιν χότζα, τον έγνώρισε καλά και κατόπι τον έστειλε στο χωριό του με πολλά φιλοδώρηματα.

Μ. ΦΙΑΝΤΑΣ

ΑΡΑΒΙΚΑ ΓΝΩΜΙΚΑ

[Μετάφρ. Σ. Π. ΠΕΤΡΙΑΝΗ]

Στην κόλαση βεντάγια δεν υπάρχει.

Μόνο εκείνος που χτυπά μια πόρτα παίρνει άπάντηση.

Κι' ή μούρα θα σε βαρεθ ή άν της πολυκλαφτής στον κόρφο.

Άν το κοράκι σ' οδηγ ή, μονάχα σε ψοφίμια θα σε πάη.

Σπαταλάει το μαστίχι και προσέχει το καλάθι.

Όποιος δεν ξέρει πως να ξεδέψη τα λεφτά του, γιατί δεν αγοράζει περισσότερα να τα ξεπολώη;

Όποιος σου φέρνει τα λόγια των άλλων θα τους πάη και τα δικά σου.

Να φοβάσαι όποιον δεν φοβάται Θεό.

Άν φοβάσαι, μη μιλάς. Μ' άν μιλήσης, μη φοβάσαι πιά.

Άν θέλεις να γευθής καλύτερα τη γλύκα του χουρμά, δός τον σ' ένα φτωχό.

Κάλλιο γέρο-γαϊδαρος δικός σου παρά νιό άλογο ξένο.

Η εμπειρία δεν θα γνωρίση ποτέ τί γλύκα έχει το μέλι.

Καλά ξέρει να σε ξύση το δικό σου μόνο νύχι.

Άν είσαι πρίγκιπας ξού, άν είμαι πρίγκιπας κι' εγώ, τους χαίρους τότε ποιος θα τους βοσκήση;

ΓΑΡΟ ΤΩΝ ΑΙΓΥΠΤΩΤΩΝ Έλληνας

για περιποίηση, θέλησαν να τον ντύσουν με τη μόδα του τόπου, αλλά και ταριασά με το κλίμα, γιατί εκεί έκανε μεγάλη ζέση και τα ρούχα ήταν δλωσδιόλου περιττά. Έπειτα του έδωσαν γάλα, κρέας ψητό, μπανάνες, καρδιά και κρύο νερό απ' το ποταμάκι που έρρεε λίγο πιδ μακριά απ' την καλύβα. Έφριξαν μερικά κόκκαλα και του 'Αζόρ, που τους είχε ακολουθήσει στην καλύβα. Και τους άφησαν ναναπαυθούν, να κοιμηθούν και τελospάντων να κάμουν ό,τι θέλουν.

Ο Μπέμπης ξαπλώθηκε πάνω στο άχυρο και κοντά του ο σκύλος. «Πώς σου φάνηκαν αυτά, καλέ μου 'Αζόρ; άρχισε να του λέη. Βε βαιότατα βρισκόμαστε στην 'Αφρική, μα πέρασε στα χέρια καλών 'Αραπάδων, που δεν σφάζουν και δεν τρώνε τους ναυαγούς, παρ' απεναντίας τους περιποιούνται. Ναι, αλλά πώς θα γυρίσουμε στην 'Ελλάδα; Θα περάση ποτέ καράβι απ' αυτή την όρημα;» Η μπορούμε να φύγουμε από δω, να πάμε με τα πόδια σ' άλλο μέρος, σε καμιά πόλη με λιμάνι; Οι 'Αραπάδες, βλέπεις, δεν ξέρουν τη γλώσσα μας ούτ' έμεις τη δική τους. 'Αλλοιώτικα θα τους έλεγα την ιστορία μου και θα τους παρακαλούσα να με συμβουλέψουν πώς να κάμω, για να γυρίσω στην 'Ελλάδα. Καλοί άνθρωποι καθώς είναι, θα με πήγαιναν οι 'ίδιοι στην πιδ κοντινή πόλη με λιμάνι—και ξέρω πώς η 'Αφρική έχει τέτοιες πολλές—κι' εκεί θα βρισκαμε βαπόρι ή καράβι για την 'Ελλάδα. Αλλά πώς να τα πάω αυτά στους 'Αραπάδες; Με γνεψίματα; με νοήματα; Θα προσπαθήσω, μα δεν πιστεύω να με καταλάβουν. 'Ας είναι, ας κοιμηθούμε τώρα που είμαστε κουρασμένοι, και θα ιδούμε τί θα γίνει ύστερα. . .»

Σε λίγο, ο Μπέμπης κι' ο 'Αζόρ κοιμόνταν μακάρια. Κανένας δεν τους ενόηλησε στον ύπνο τους. Ούτε άνθρωπος, ούτε ζώο, ούτε έντομο. Μόνο σαν ξύπνησε, ο Μπέμπης είδε μια μαϊμού, που κρυφοκοίταζε απ' την πόρτα της καλύβας χωρίς να τολμά να μπή μέσα.

«'Α, τί χαριτωμένη μαϊμουδίτσα! φώναξε. 'Ελα δω! 'Ελα δω! . . . Κι' έτρεξε για να την ιδη από κοντά, η και να την πιάση αν στεκόταν. Μα πού να σταθη η μαϊμού! 'Ετρεξε κι' αυτή και σκαρφάλωσε σ' ένα δέντρο απέξω απ' την καλύβα. Ο Μπέμπης την κοίταζε και της μιλούσε από κάτω. Κι' εκείνη του έκανε ένα σωρό αστειές γκριμάτσες και χειρονομίες, ως που πήδησε σ' άλλο δέντρο, κι' από κει σ' άλλο, και χάθηκε.

Ο Μπέμπης εξακολούθησε να τριγυρίζη μέσα στο δάσος, μαζί με τον 'Αζόρ, μα χωρίς ναπομακρύνεται πολυ απ' την καλύβα. Είδη κι' άλλες μαϊμούδες που τον διασκέδασαν πολυ, και παπαγάλους, κι' άλλα πουλιά διάφορα, και πεταλούδες με μεγάλα λαμπρόχρωμα φτερά. 'Αλλά κανένα θεριό, ούτε λιοντάρι, ούτε τίγρη, ούτε κύν έλέφαντα.

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΚΙΑΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΕΝΑΣ ΛΙΟΝΤΑΡΗΣ

Μια μέρα, μπήκε σ' ένα κουρείο να ξυριστή κάποιος γνωστός λιονταρής—σά να λέμε ψευτοπαλληκαράς φαντασμένος.

Ο έξυπνος κουρέας, που τον ήξερε η τον κατάλαβε, θέλησε να τον κάμη γούστο κι' ενώ ο λιονταρής καθόταν περιμένοντας τη σειρά του, εκείνος άρχισε να λέη στον πελάτη που σαπούνιζε να τον ξυρίση, πώς οι Σουλιώτες είναι τόσο παλληκάρια, ώστε ξυρίζονται χωρίς σαπουνάδα και δεν τους νοιάζει καθόλου αν τους πονάη το ξυράφι.

Ο λιονταρής μας, ακούγοντας για παλληκαρισμούς, τέντωσε ταυτί του και δεν έχασε λέξη απ' την όμιλία του κουρέα. Αυτό δά ήθελε κι' εκείνος. Κι' άμα τελείωσε με τον άλλον, γύρισε στο λιονταρή: —'Ορίστε, καπετάνιο μου, η σειρά σου!

Ο λιονταρής πήγε κιαρωτά—τον είπαν και «καπετάνιο»!—και κάθησε στην πολυθρόνα παλληκαρία. Ο κουρέας του φόρεσε την πετσέτα, και, επιδεικτικά λιγάκι, άρχισε να ετοιμάζη σαπουνάδα.

«'Α, όχι! του φώναξε ο λιονταρής κι' έχω Σουλιώτης είμαι. . . καταλαβαίνεις.

—Μάλιστα, μάλιστα, έκαμε ο κουρέας; δεν τόξερα, καπετάνιο μου, με συμπαθατε!

Κι' άρχισε να τον ξυρίζη χωρίς σαπουνάδα. . . Ο λιονταρής βάσταζε τον πόνο όσο μπόρεσε. Μα ήταν άβάσταχτος να πάρ' η όργη! Και γρήγορα, βάζοντας το φιλότιμο στη μπάντα, κράτησε το χέρι του κουρέα και του είπε σιγά:

—Μα ξέρεις. . . δεν είμαι κι' δλωσδιόλου μέσ' από το Σουλι. . . είμαι από ένα χωριό εκεί κοντά. Βάλε μου και μένα λίγη σαπουνάδα!

ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΒΑΛΤ

Η ΓΗ ΚΑΙ Ο ΚΟΜΗΤΗΣ

—Συνέχεια από το προηγ. και τέλος—

Κατά τ' άλλα δεν είμαι καθόλου φαντασμένος, ήθελα μόνο να σε κάμω προσεκτικό σε τούτο, πώς έχω απ' όλα τ' αστέρια είμαι το πιδ περιεργό. Κοίτα γύρω σου σ' ελο το διάστημα, όσο θέλεις μακριά, δέ θα βρής κανένα αστέρι που να μου μοιάζη. Κοίτα την 'Αφροδίτη που φαίνεται και άπάνω, και το Δία και τον 'Αρη και τ' άλλα, που άπαράλλαχτα καθώς και γώ τρέχουν γύρω στον ήλιο. Κοίτα τις βαθείς μου θάλασσες, τα δάση μου με τα πεύκα, με τις φοινικίες.

—Να σου πω την αλήθεια, απ' όλα αυτά δεν μπορώ να δω τίποτε. Με αυτό όμως δέ θέλω να πω, πώς δεν ειναί σωστά όσα λές. Μα μου φαίνεται πώς έχεις δλόγυρά σου κάποια καταχνιά.

—'Α, ναι, είπε η γη αστισμένη, αυτή την ξέχασα δλωσδιόλου είναι η άτμόσφαιρά μου.

—'Ακουέ με, τής λέει ο κομήτης; είναι επικίνδυνο όπως είσαι φορτωμένη με μια φλοδα, με ανθρώπους και με άτμόσφαιρα.

—Κομήτη! του λέει η γη με σοβαρότητα κι' αν γυρίσω γύρω στον ήλιο όπως και τ' άλλα τ' αστέρια, κι' αν είμαι ένα από τα πιδ μικρότερα τους, μολαταύτα έχω την πεποίθηση πώς κατά βάθος είμαι το κέντρο τής οικουμένης.

—Μα σένα σου βγήκε η ψυχή! λέει ο κομήτης δέ συνηθίζεις βέβαια να περηφανεύεσαι, καλό όμως θα ήταν να καθήσης λίγο να ξεκουραστής, πριν μάς πής την ιστορία σου ως το τέλος.

—Να καθήσω! φώναξε η γη αν το έκανα, θα ήμου, στη στιγμή χαμένη. Αυτό ακριβώς είναι η δουλειά μου, να τελειώσω άπάνω στην όρα το δρόμο μου γύρω στον ήλιο. Και σού το λέω, πιστέψέ με, δεν ειναί φέμα, είμαι το θαυμαστότερο απ' όλα τα αστέρια μόνο και μόνο για τους ανθρώπους μου. 'Ε! έ! τί σουρθε; θαρρώ μου φεύγεις.

—Καλά το κατάλαβες.

—Θεέ μου! είπε η γη θλιμμένη; δεν μπορείς να μείνης εδώ, κανένα δυό χρόνια; 'Ηταν τόσο καλή η συντροφιά σου! Και πιστέψέ με, δεν είναι καθόλου ευχάριστο να πηγαίνω πάντα τον ίδιο δρόμο και να μην έχω άλλη συντροφιά από τούτο το κουτό φεγγάρι.

—Τό φεγγάρι; Τ' είναι πάλι αυτό; —'Ενας μικρός δορυφόρος, άπο-

κρίθηκε η γη. Τρέχει πάντα γύρω μου. Είναι ένα άπλοϊκό, άχάριστο αστέρι, που το τράβηξα κοντά μου, όταν παραστρατημένο χαζογύριζε μέσα στο διάστημα. Τώρα είναι δλωσ διόλου οβυσμένο και ξεκουτιασμένο, κι' έπρεπε να το βάλουν στο φτωχοκομείο. 'Εδώ όμως στα μέρη μας συνηθίζεται να περπατά κανείς με το δορυφόρο του. 'Ο Δίας, άγκαλά—έχει όχτώ αυτό πια παραείναι!

—'Εχε γεια, τής λέει ο κομήτης. —Μα μένε λιγάκι! είπε η γη παρακαλώντας.

—Δεν μπορώ, πρέπει να πάω το δρόμο που μου είναι γραμμένος, και τώρα πρέπει να τρέξω γρηγορότερα. 'Επειτα βαρέθηκα να σ' ακούω να μιλάς αιώνια για τον εαυτό σου.

—Πότε θα ξανάρθεις; ρώτησε η γη. Ο κομήτης έφυγε πέρα με την ουρά κομμένη σε τρία.

—Σε τρακόσια χρόνια! φώναξε; Γινόταν όλοένα μικρότερος, ώπου στο τέλος έγινε άφαντος.

—Αυτό είναι αστέρι μια φορά! είπε το φεγγάρι. Αυτός είναι δρόμος! Και τέτοια ουρά! Τέτοια ζωή άξίζει; με την αλήθεια, κι' όχι να είσαι ένας φτωχός πλανήτης.

—Βεβαίότατα, είπε η γη πρόσυχα; άξίζει σχεδόν τόσο, όσο κι' η ζωή ενός φεγγαριού.

Μα το φεγγάρι ήταν πάλι γεμάτο, γέλασε καταφρονητικά και δεν είπε τίποτα.

Σε τρακόσια χρόνια ξαναήρθε ο κομήτης. Η γη τον περίμενε με λαχτάρα, και μετρούσε ταχτικά τους δρόμους της γύρω στον ήλιο. Είχε στολιστή με μενεξέδες και όσα λουλούδια φέρνει ο Μάρτης. 'Ολοι οι άνθρωποι πρόσμεναν τον κομήτη, γιατί είχαν λογαριάσει πολυ σωστά το δρόμο του. Οι έξυπνοι χαίρονταν που θα έβλεπαν τόσο όρατο και θαυμαστό πράμα, και οι κουτοί η έτρεμαν κρυμμένοι στα κρεβάτια τους η έτρεχαν πέρα-δωθε άπελπισμένοι, και μεθούσαν κι' έκαναν και άλλες τέτοιες κουταμάρες.

—Νά ο κομήτης! φώναξαν οι πιδ έξυπνοι, που είχαν άνεβη στους ψηλότερους πύργους και είχαν τα καλύτερα τηλεσκόπια.

—Νά ο κομήτης! είπε το φεγγάρι; ζήτω! τώρα θα χωμε γέλια και χαρές!

—Νά ο κομήτης! είπε κι' η γη ευχαριστημένη. Και όταν αυτός άρμείνε προς τα μέρη της μεγάλης και λαμποκοπώντας με τη μακριά ουρά του κομμένη σε τρία, ήναξε η γη τη

σκούφια της, και βουνα από πάγους γκρεμιστηκαν στις θάλασσες, κι' έκαμε τόσο κρύο, που οι κουτοί σίγουρα περίμεναν το τέλος του κόσμου, και οι έξυπνοι άκόμα κουνούσαν τα κεφάλια τους.

—Καλημέρα, καλημέρα, κομήτη! του φώναξε η γη, καλώς ώρισες! καλώς ώρισες! Πώς χαίρομαι που είσαι τόσο δρασερός κι' άχτινοδόλος!

Μα ο κομήτης δέ μίλησε μιλιά. —Τί διάβολο έπαθε ο κομήτης; λέει η γη μ' άπορία. Νάγινε τάχα τόσο περήφανος, που να μη θέλη πια να χαϊρετήση έναν παλιό του φίλο;

—'Ισως να μη σε είδε άκόμα, τής λέει το φεγγάρι. Το ξέρεις, είσαι, τόσο μικρή.

—Σώπα σύ, και κοίτα τη δουλειά σου! του λέει η γη θυμωμένη. Σε λίγο ξαναφώναξε:

—Κομήτη! κομήτη! κομήτη! . . . Μα ο κομήτης τραβούσε ήσυχα το δρόμο του, και δεν έβγαζε μιλιά.

Τώρα τρώαζε η γη μην τυχόν και προσπεράση, χωρίς να φλυαρήση λιγάκι μαζί του. Λίγο έλειψε να κλάψη. Μα δεν είναι και μικρό πράμα, να το συλλογίζεσαι με χαρά τρακόσια χρόνια τώρα πώς θα κουβεντιάσης μια φορά μ' έναν άνθρωπο, κι' αυτός ναρχεται και να μη σου λέη στο τέλος ούτε μια καλημέρα.

—'Αχ, άγαπημένε μου κομήτη, του λέει με παράπονο, δέ θα περάσης δά τόσο κοντά μου, χωρίς να με χαϊρετήσης! Είμαι η παλιά σου φιλενάδα, η γη; δέ με άμλασαι πια; Τώρα έχεις ταξιδέψει τόσο έκατομμύρια μιλιά, δεν είναι όπως σου έλεγα; Δεν είναι αλήθεια, πώς δέ βρήκες πουθενά άλλο αστέρι σαν και μένα;

—Μπα! έκανε ο κομήτης καταφρονητικά.

—Τί; τί; του λέει η γη, μη θέλοντας να τον πιστέψη. Θα ήθελα να μου έλεγες κάτι για αυτό. Μα δ,τι με κάνει και χαίρομαι πολυ, είναι που δεν έχασες τη μιλιά σου! Δουπόν έλα, πές μου επί τέλους! Είδες πουθενά στο διάστημα τόσο θαυμάσιες θάλασσες, τόσο μεγαλόπρεπα δάση με πεύκα, με φοινικίες;

—Χά! χά! χά! γέλασε ο κομήτης.

—'Ισως ανθρώπους; ξαναρώτησε η γη. —Χά! χά! χά!

—'Ο κομήτης γελούσε τόσο, που τρανταζόταν η ουρά και το κεφάλι του, και η γη άρχισε να προσβάλλεται στα σοβαρά. Συλλογίστηκε να βρισκε τίποτα, που να έκανε στον

κομήτη μεγάλη εντύπωση. Γι' αυτό τον ρώτησε ειρωνικά:

—'Η μή τυχόν βρήκες και κουτούς; —Χά χά χά! Χά χά χά!

Τώρα γελούσε ο κομήτης τόσο δυνατά, που έξκοφε δλωσ διόλου το ένα κομμάτι από την ουρά του. Η γη κατατρώαζε, κι' οι έξυπνοι άνθρωποι που κοιτάζαν με τηλεσκόπια αστίσαν, γιατί ποτέ τους δεν είχαν δει παρόμοιο πράμα.

Μα ο κομήτης γελούσε, γελούσε άδιάκοπα. Τώρα έξκοφε και το δεύτερο κομμάτι. . . ύστερα και το τρίτο. . . και σε λίγο σκορπίστηκε δλόκληρος σ' άνατολή και δύση. Το διάστημα γέμισε από σπίθες που πετούσαν παντού; μερικές έπεσαν στη γη σε μεγάλα λιθάρια, κι' ένα έπασε άπάνω στο κεφάλι ενός έξυπνου, ζούλισε κι' αυτόν και το τηλεσκόπιο και τους έκαμε πλάκα.

Μόλις τελείωσε αυτό το μεγαλόπρεπο πυροτέχνημα, δεν έδλεπε πια από τον κομήτη ούτε ένα σημάδι.

—'Εσκασε από περηφάνεια, λέει η γη. Μόνο λυπόμαι που πέθανε, πριν να μου πη τί είδε στο ταξίδι.

—'Αλήθεια, κάτι θα μάθαινες και σύ, τής λέει το φεγγάρι ειρωνικά, γιατί τώρα ίσα-ίσα ήταν πάλι γεμάτο.

—Τράβα! . . . του λέει η γη θυμωμένη; άφησε τα λόγια κατά μέρος και κοίτα τη δουλειά σου. Τρέχα δακατρείς φορές γύρω μου, ενώ έχω να τρέχω μια φορά γύρω στον ήλιο. 'Εχε το νού σου! 'Αλλιώς θα τα κάνωμε σαλάτα με το ήμερολόγιο!

Μετάφρ. κ. ΔΕΛΜΟΥΖΟΥ

ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗ

«Ενας κύκνος, που ζει σε μια λίμνη—σε μ' άπόμωρη λίμνη—μονάχος, ξεχασμένος απ' όλους, με θλίψη στα νερά της λιμνούλας κοιτάζει το είδαλό του και μονολογει.

Τα παιδάκια θυμάται, που έρχόνταν γελαστά, για να παίξουν μαζί του, τα ψωμάκια που οι νεύς του πετούσαν τα κιαρία για την όμορφιά του—και με όδύνη τα μάτια σφαλά

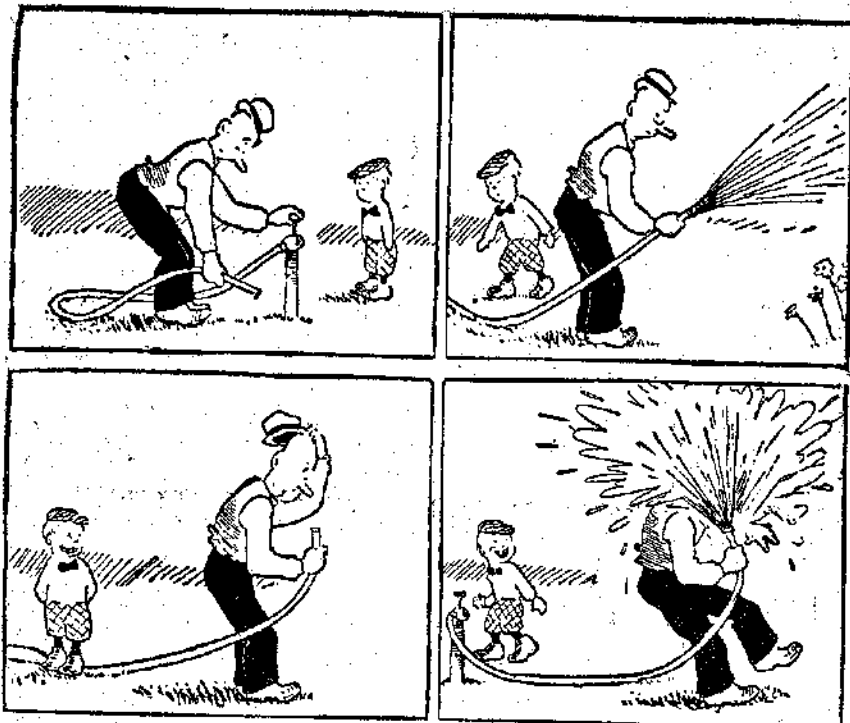
Μια νυμφαία είναι η φίλη του τώρα πού, άπαθής, τον κοιτάζει ψυχρά. Συντροφιά του έχει άκόμα ένα βράχο, —κάποιο βράχο βαρύ, μολυβένιο. Κι' όλα γύρω σά σ' ύπνο βαθύ.

'Αλλες λίμνες τραβούν τα παιδάκια πιδ μεγάλες, με πάπιες, με χήνες. . . Και βοσκών καϊκάκια, βαπόρια, βοτααλάκια μαζεύουν, γελάνε. . . Μα δέ φτάνουν τα γέλια τους δώ.

«Ενας κύκνος, που ζει σε μια λίμνη—σε μ' άπόμωρη λίμνη—όπως σκύβει μοναχά το κεφάλι, θαρρείς στα νερά της λιμνούλας κοιτάζει. Μα δέ βλέπει. Προσεύχεται αυτού.

Κ. Π. ΛΥΚΑΚΑΤΗΣ

ΜΙΑ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΦΑΡΣΑ

ΑΣΠΕΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΕ 4 ΕΙΚΟΝΕΣ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ
Ανακινώθη από τον Μπίλ-Επίλ

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
Τὴν ὥρα ἐκεῖνη περίμεναν νὰ περάσῃ ὁ «Μονόκερος» ἕνα ἀτμοκίνητο ποταμόπλοιο πὸν στεκόταν πάντοτε στὸ Που-Ντοάν, εἴτε ἀνέβαινε τὸ ποτάμι διευθυνόμενον στὸ Βιν-Τουί, εἴτε τὸ κατέβαινε ἔχοντας γιὰ τελευταῖο σταθμὸ τὸ Χανόϊ.
Ὁ «Μονόκερος» τώρα διευθυνόταν στὸ Βιν-Τουί. Εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ Βιέτσι γοῦρς τὸ πρωὶ καὶ θὰ περνοῦσε κατὰ τὴν ὁδὸ ἀπὸ τὸ Που-Ντοάν ξεκινώντας ἀμέσως ὕστερα, γιὰ νὰ βρεθῆ ὑποὺ νυχτώσει στὸ Τυιέν-Κουάγκ.
Τὴν ὁρισμένη ὥρα τὸ βαπόρι ἐφθασε.
Ἦταν ἕνα ἀρκετὰ ὠραῖο πλοῖο μὲ γέφυρα, μὲ καμπίνας, κάπνιστήρια, τραπέζια, ἠλεκτρικὸ φῶς καὶ τὸσες βολές, πὸν οἱ ἐπιβάτες τῆς πρώτης θέσεως, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, μανδρινοὶ, ἀξιωματικοί, ἀσφαλῶς δὲν θὰ τις ἔβρισκον εὐκολὰ ἄλλου.
Ὅσο γιὰ τοὺς ἐπιβάτες τῆς δευτέρας θέσεως, μικροποίκους, Κινέζους ἐμπόρους, ὑπαξιωματικούς, κί' αὐτοὶ βέβαια δὲν εἶχαν νὰ παραπονεθοῦν γιὰ τίποτε.
Ἐκεῖνοι πὸν βρίσκονταν κάπως

πὸν στενόχωρα ἦταν οἱ ἐπιβάτες τῆς τρίτης θέσεως, οἱ ἄπλοὶ στρατιῶτες. Ὅπως δὴποτε ἦμεις τὰ περνοῦσαν καλύτερα ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες τῆς τετάρτης—γιατί ὑπῆρχε καὶ τετάρτη θέση—δπου βρίσκονταν στοιβαγμένοι ἀνάκατα κουλίς, δηπρέτες, χωριάτισες, γεωργοὶ, μαζί, μὲ τίς ἀποσκευὰς καὶ τὰ ζῶα.
Τούτῃ τῇ φορᾷ ὁ «Μονόκερος» εἶχε πολλὸ λίγους λευκοὺς ἐπιβάτες, ἀρκετοὺς κουλίς καὶ κανένα Γάλλο στρατιῶτη, μόνο μερικοὺς Ἀνναμίτες.
Τὸ πλοῖο πλεύρισε στὴν προκυμαία. Ἀρκετοὶ ἐπιβάτες ἀποθιβάστηκαν, ἄλλοι καινούργοι μπῆκαν μέσα.
Ὁ καπετάνιος ἦταν ἐτοιμὸς νὰ δώσῃ ἐντολὴ νὰ σαλπάρουν, ἔταν ὁ παλληκαρὰς ἐκεῖνος πὸν ὀδηγοῦσε τὴν πομπὴν τοῦ νεκροῦ σοφοῦ, ἄφισε τοὺς συντρόφους του πὸν στέκονταν στὸ μουράγιο, πλησίασε τὸν καπετάνιο καὶ ὑποκλίθηκε μπροστὰ του μὲ τὴ χέρια σταυρωμένα στὸ στήθος.
— Προσκυνῶ, κόνις καπετάνιε, εἶπε, μανδρινε τῶν καπετάνιων, ἀστρο τῶν ναυτικῶν. Εἶθε οἱ θεοὶ νὰ σοῦ δωρίζουν χιλιάδες χρῶνια γιὰ νὰ ζῶμε κί' ἔμεις τὰ ταπεινὰ σκουλικία κάτω ἀπὸ τὴν σκιά τῆς καλοσύνης σου.

Ὁ καπετάνιος, ἕνας ἀγαθὸς Μαρσεγιέζος πὸν εἶχε γίνει καπετάνιος τοῦ γλυκοῦ νεροῦ γιατί στὸ ἄλμυρὸ τὸν ἐπιανε ἡ θάλασσα, δὲν ἤξερε ἀλλή γλῶσσα ἀπὸ τὰ γαλλικὰ καὶ μάλιστα τὰ μαρσεγιέζικα.
— Τί μοῦ τσαμπουνεῖς τοῦτος ὁ κοτσιδάς; ἔκανε. Μπᾶς καὶ μὲ περναίει γιὰ τὸν ἱμπεράτορα τοῦ Ἀννάμ, νὰ πάρῃ ἡ εὐχὴ νὰ πάρῃ.
Ἐνας καμαρωτὸς ἔτρεξε γιὰ νὰ κἀνῃ τὸ δραγουμάνο.
— Μεγάλε μανδρινε, ἐξακολούθησε ὁ γιὸς τοῦ μακαρίτη, εἶσαι σὺν ἕνα λαμπερὸ λυχναρί κρεμασμένο ἀπὸ τὸ θόλο τ' οὐρανοῦ πὸν φωτίζει καὶ τὸ πὸν ταπεινὸ σκουλικί πὸν σέρνεται στὴ γῆ. Εἶσαι σὺν ἕνα εὐεργετικὸ σύννεφο πὸν ὑψώνεται στὰ μεσοῦρανα καὶ ρίχνει μιὰ εὐεργετικὴ βροχὴ γιὰ νὰ δροσίσῃ καὶ τὰ πὸν ἀσήμαντα πλιόχορτα.
— Βρέ, βρέ, βρέ! Ἐχεις κί' ἄλλα ἀκόμη νὰ μοῦ πῆς;
— Μεγάλε μανδρινε, ἔχω νὰ σοῦ ζητήσω μιὰ χάρη.
— Δίντε, πῆς τὴν, πῆς τὴν γρήγορα! εἶπε ὁ Μαρσεγιέζος.
— Ὁ πατέρας μου μᾶς ἄφισε χρόνους. Διαλέξαμε τὴ σημερινὴ μέρα γιὰ νὰ τὸν πᾶμε στὸ Βιν-Τουί ὅπου εἶναι θαμμένοι κί' οἱ πρόγονοί μας κί' ὅπου μᾶς ζήτησε κί' ὁ ἴδιος νὰ τὸν θάψουμε. Μποροῦμε νὰ τὸν φέρουμε στὸ πλοῖο καὶ νὰ μαρκάρουμε κί' ἔμεις μαζί, δηλαδή τὰ παιδιὰ του, τ' ἀδελφία του, οἱ ἑξάδερφοί του καὶ τ' ἀνίψια του;
— Ὁραῖο φορτίο μὰ τὴν ἀλήθεια. Καὶ πὸν θὰ τοὺς χῶσουμε ὅλους τοῦτους; ρώτησε τὸν λογιστὴ πὸν μαζί μ' αὐτὸν ἦταν ὁ μόνος λευκὸς τοῦ πληρώματος.
— Ἐχει ἀρκετὸν τόπο κάτω.
— Χμ! Ἄς ἔμπερδεύουμε γρήγορα τὸ λοιπὸν!
Ἡ πομπὴ ἀνέβηκε στὸ πλοῖο καὶ τὸ φέρετρο κατεβίστηκε στ' ἀμπάρι.
Ἐπὶ τὸ μόνοντις, οἱ μοιρολογίστριες, κί' οἱ συγγενίσσες τοῦ νεκροῦ κατέβηκαν ξανά στὴν προκυμαία, μὰ οἱ γιοὶ κί' οἱ ἑξάδερφοι κί' οἱ ἀνιψιοί, δεκαπέντε ἄνδρες ἐν ὅλῳ, ἔδρασαν εἰστήρια γιὰ τὸ Βιν-Τουί καὶ μαζεύτηκαν ὅλοι μαζί στὴν πλώρη σὲ μιὰ γωνιά πὸν τοὺς εἶχαν παραχωρήσει.
Ὁ «Μονόκερος» σφύριξε.
Ὁ ἑλικὸς τοῦ ἀρχισε νὰ γυρίζει ἀργά, κί' ὕστερα γρηγορώτερα. Καὶ τὸ βαπόρι ἀρχισε ν' ἀπομακρύνεται.
Παρακάτω λιγάκι τὸ ποτάμι ἐνώνεται μὲ τὸν Κόκκινο ποταμὸ καὶ τὸ ρεῦμα γίνεται τόσο ὀρηκτικὸ ὥστε τὸ πλοῖο ἀναγκαστικὰ εἶχε ἐπιβραδύνει τὴν πορεία του,

Εἶχαν ἀρχίσει ἄλλωστε νὰ μπαίνουν σὲ ὄρεινὴν περιοχὴ. Τὸ ποτάμι ἦταν βαθὺ μὰ οἱ ὄχθες του ἀπότομες καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ ἀνώμαλο.
Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ, κάθε τόσο συναντοῦσαν φορτὰ ξυλείας πὸν κατέβαιναν τὸν ποταμὸ, καίγια κινέζικα, πιρόγες ἐλαφρῆς πὸν χοροπηδοῦσαν ἐπάνω στὰ κύματα τοῦ ποταμοῦ σὺν καρυδότσουφλα.
Ἀπὸ τὴ μιὰ καὶ τὴν ἄλλη ὄχθη ἦταν χτισμένα χωριάτσικα, φτωχῆς φάθινης καλύβες, κί' ἀπὸ κάθε πόρτα ἐβλεπε κανεὶς νὰ ξεπετάγονται στὸ ἀκουσμα τῆς μηχανῆς μισόγυμνα παιδάκια πὸν ἔτρεχαν πίσω ἀπὸ τὸ πλοῖο, καὶ πὸν ἀπὸ συνήθεια ἀπλωνοῦν τὸ χέρι τους καὶ φώναζαν μ' ὄλη τους τὴ δύναμη, μ' ὄλο πὸν τὸ βαπόρι περνοῦσε τόσο μακριὰ ὥστε ἦταν ἀδύνατο νὰ τοὺς πετάξῃ κανεὶς τίποτε.
— Νάι! Νάι! Δός μου μιὰ πενταρίτσα, ἀφεντικὸ!
Ὁ οὐρανὸς πὸν ὡς τὰ χθῆς ἦταν συννεφιασμένος, σήμερα εἶχε ἐπιτέλους ἔαστερώσει κί' ὁ πλότος, ἕνας ἀξιὸς κινέζος ναυτικός, εἶχε ὑποσχεθεὶ στὸν καπετάνιο πὸν θὰ ἔφθαναν στὸ Τυιέν-Κουάγκ πρὶν ἀπὸ τὸ ἡλιοδαιίλεμα.
— Ἄν μὲ κοροιδέψῃς, θὰ χάσῃς τὸ μεροδούλι σου, τὸν εἶχε φοβερῆσει ὁ καπετάνιος. Γι' αὐτὸ ὁ πλότος πήγαινε μ' ὄλο τὸν ἀτμὸ κί' ἔβαζε ὄλη του τὴν τέχνη γιὰ ν' ἀποφεύγῃ τίς συγκρούσεις μὲ τίς βάρκες καὶ μὲ τίς σχεδίες. Οἱ γάλλοι ἐπιβάτες ἦταν τώρα ὄλοι-ὄλοι δυὸ καὶ σκότωναν τὴν ὥρα τους παίζοντας χαρτιά.
Οἱ στρατιῶτες κουβέντιαζαν μεταξύ τους. Ἦταν ἕνας κ' ἄ λ (δεκανέας) καὶ πέντ' -ἕξ στρατιωτάκια ἀδύνατα καὶ μικροκαμωμένα, ἀλλὰ ζωνηρά κί' εὐθυμα σὺν τοὺς συναδέλφους τους τοὺς γάλλους φαντάρους.
Οἱ κινέζοι ἔκαναν χωριστὴ παρέα γιατί δὲν καταδέχονταν νὰ ἔρθουν σὲ συνάφεια μὲ τοὺς Ἀνναμίτες ἐπιβάτες, πὸν τὰ μωρὰ τους νιαούριζαν κί' οἱ γυναῖκες τους βρίζονταν μὲ τὸν καμαρωτὸ πὸν ἤθελε νὰ κἀνῃ τὸν ἀστεῖο κί' ἐκεὶ πὸν κατάβρεχε τὸ κατῆστρωμα, τοὺς ἔβρεχε καὶ τοὺς μπόγους πὸν εἶχαν δίπλα καὶ τὰ φτωχικὰ φαγιά τους.
Ὁ γιὸς τοῦ μακαρίτη, ὁ ψηλὸς παλληκαρὰς κί' οἱ συγγενεὶς τοῦ ἦταν καθισμένοι μπροστὰ στὴν πλώρη κί' ἔμναν σκεπτικοὶ κί' ἀδιάφοροι σ' ὄλην αὐτὴ τὴ φασαρία. Τὴν ὥρα τοῦ τσαγιοῦ, ὁ γιὸς βρέθηκε ἐντελῶς τυχαῖα μπροστὰ στὸν καμαρωτὸ καὶ προσφῆρθηκε ν' ἀνεβάσῃ αὐτὸς στὸν πλότο τὸ διακάκι μὲ τὸ ρύζι, τίς μπα-

νάνες καὶ τὸ τοῖά του. Ὁ καμαρωτὸς δὲν ἔφερε καμμιὰ ἀντίρρηση καὶ ὁ πλότος εὐχαρίστησε τὸν ὑποχρεωτικὸ ἐπιβάτη γιὰ τὸν κόπο του.
Ἡ ὥρα ἦταν τρεῖς.
Μισὴ ὥρα ἀργότερα ὁ «Μονόκερος» ἀναγκάστηκε νὰ διακόψῃ τὸ ταξίδι του.
Ὁ πλότος εἶχε ἀδιαθετῆσει ἐξαιρητικὰ.
Σκέφθηκαν πὸν δὲν θὰ ἦταν τίποτε σοβαρὸ μὰ ἀπλὴ στομαχικὴ διατάραξη.
Ὅσοι τὸ δυστυχημένος ὁ νέος ὁπέφερε τόσο πολλὸ, ὥστε ἀναγκάστηκε νὰ παρατήσῃ τὸ τιμόνι. Ἐνοιωθε ζάλη, τάση γιὰ ἔμετο καὶ στὸ τέλος κατέβηκε στὴν καμπίνα του. Ὁ καπετάνιος, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσε ν' ἀφίσῃ τὸ πλοῖο ἀκυβέρνητο, τὸ σταμάτησε καὶ ἀγκυροβόλησε στὴ δεξιά ὄχθη.
Μόνον ἕνας ἀξιὸς πλότος εἶναι ἱκανὸς νὰ κυβερνήσῃ ἕνα πλοῖο στὸν ὀρηκτικὸ αὐτὸ ποταμὸ, πὸν ἔχει ἕνα πλήθος ὑφάλους καὶ ἄγριο κί' ὀρηκτικὸ ρεῦμα.
Περίμεναν ἀρκετὴ ὥρα.
Μ' ἀντί γιὰ καλύτερα ὁ πλότος πήγαινε χειρότερα.
Ἀρχισε νὰ ἔχῃ ἀνησυχητικὰ συμπτώματα πὸν ἔδειχναν ὅτι μπορεῖ νὰ εἶχε προσβληθεὶ ἀπὸ χολέρα.
Γιατρὸς στὸ πλοῖο δὲν ὑπῆρχε καὶ κόντευε νὰ νυχτώσῃ. Γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο, ὁ πλοίαρχος ἔβαλε ἕνα φύλακα ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν καμπίνα τοῦ ἀρρώστου καὶ ἀπαγόρευσε κάθε ἐπικοινωνία γιὰ νὰ προσφύλῃ τὸ πλή-

ρωμά του καὶ τοὺς ἐπιβάτες του ἀπὸ κάθε φόβο μεταδόσεως.
Ἐνας ἀπὸ τοὺς ἀποίκους τὸν ρώτησε πότε λογάριάζαν νὰ ξεκινήσουν πάλι.
— Ἐ, πουλάκι μου, δὲν μοῦ τὸ λές τοῦ λόγου σου; ἔκανε ὁ ἀξιὸς Μαρσεγιέζος.
— Λοιπὸν ἐδῶ θὰ περάσουμε τὴ νύχτα;
— Θέλεις νὰ πάρῃς ἐσὺ τὸ τιμόνι; Λέω καὶ βάζουμε εὐθὺς ἀτμὸ.
— Ἄ, ὄχι, εὐχαριστῶ.
— Τὸ λοιπὸν, κάνε σὺν καὶ μένα. Σταύρωσε τὰ χέρια σου καὶ μὴν μοῦ κλαουρίζεις.
Ἐπὶ τὸ ἀπὸ αὐτὰ τὰ λόγια ὁ πλοίαρχος πήγε στὴν καμπίνα του καὶ ἔαπλώθηκε νὰ κοιμηθῇ.
Ἀκούνητος ὁ «Μονόκερος» ἔμοιαζε τώρα σὺν ἕνα πελώριο θηρίο πὸν κοιμάται. Τὰ φῶτα ἔσβησαν. Μέσα στὴν καμπίνα τοῦ ὁ πλότος εἶχε πάφει πιά νὰ σπαρταρᾷ ἀπὸ τοὺς πόνους κί' εἶχε πέσει σὲ βαθὺ λήθαργο, πὸν ἔκανε ἀκόμη πὸν ὀποτητὴν ἀρρώστεια του.
Οἱ ἐπιβάτες, λευκοὶ καὶ ντόπιοι, τὸ πλήρωμα, ὄλοι εἶχαν ἀκολουθήσει τὸ παράδειγμα τοῦ καπετάνιου ἐκτὸς ἀπὸ τὸν νυκτοφρουρὸ πὸν ἀγρυπνοῦσε στὴ γέφυρα καὶ τὸν γιὸ τοῦ Ἀνναμίτη σοφοῦ. πὸν σιγά-σιγά κί' ἀθρόωβα κατέβηκε στ' ἀμπάρι ὅπου βρισκόταν τὸ φέρετρο μὲ τὴ σεβάσμια σορὸ τοῦ πατέρα του.
Ἐνα καντηλάκι ἔκαιγε στὸ στενόχωρο μικρὸ χωρίσμα τοῦ ἀμπαριοῦ.
Ὁ Ἀνναμίτης ἔβγαλε ἀπὸ τὴν

Ὁ νεκρὸς εἶχε ἀνασηκωθεί ἀπὸ τὸ φέρετρο καὶ κοιτάζε καθιστὸς τὸν δῆθεν γιὸ του. (Σελ. 404, στ. α'.)

τοσπη του ένα κατασβίδι, και όπως το πρωί ο Μό μέσα στην καλύβα, έτσι τώρα κι' αυτός άρχισε να ξεβιδώνει τα καρφάκια που στερέωναν το σκέπασμα.

Τι σήμαιναν δλ' αυτά; "Αν βρισκόταν κανένας αδιάκριτος να βάλλη μέσα το κεφάλι του για να ιδη και να ακούση θα παρακολουθούσε μια παράξενη σκηνή.

Ο νεκρός είχε άνασκηωθεί από το φέρετρο και κοίταζε καθιστός τον δήτην γιά του.

— Τσού! — Άρχηγέ!

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΑΗ

ΑΘΗΝΑΙ-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΘΟΡΑ

Άγαπητοί μου,

ΕΧΕΙ κι' ο Χίτλερ τους θιασώτες του, που εξακολουθούν να τον υπερασπίζονται και μετά τα φρικτά κακουργήματα που έκαμε τελευταία, Προχτές είδα μια φλη μου κυρία, σοφή Έλληνίδα, που έμεινε σπουδάζοντας στη Γερμανία χρόνια.

— Δεν έχετε δικιο για τον Χίτλερ, μου είπε. Βίαιος, μα έκαμε στη Γερμανία πολλά!

— Τό ξέρω, της αποκριθήκα. Τό είπε τις προάλλες κι' ο Κάιζερ. Τόν συμφέρουν, βλέπετε, αυτά που έκαμε στη Γερμανία ο Χίτλερ. Να ιδοθωε όμως αν συμφέρουν και την ίδια τη Γερμανία, και τόν πολιτισμό της, και τόν πολιτισμό γενικά. Στη Γερμανία βέβαια δεν τολμοδν να μιλήσουν. Άλλά στον έξω κόσμο που δεν φοδοδνται, δλοι φωνάζουν πως ο χιτλερισμός αποτελεί «άπειλη του πολιτισμού».

— Μην άκοδτε! είπε ή κυρία. Ο Χίτλερ, στη Γερμανία έκαμε πολλά. Ημουν εκεί όταν πήρε στα χέρια του την εξουσία, και ξέρω. Και πρώτα-πρώτα επάταξε την άνηθικότητα, τόν εκφυλισμό, τη διαφθορά. Απαγόρευσε, έκαψε όλα τάνθηθικα βιβλία και διέλυσε δλους τους συλλόγους, που τούς είχαν κάνει έκφυλλοι, διεφθαρμένοι, διανοοόμενοι τάχα, με χιλιοσ άνηθικους, άντικοινωνικούς σκοπούς.

— Με τη βία; — Με τη βία βέβαια! — Μ' αυτά τά πράγματα δεν γίνονται με τη βία. — Νά όμως που έγιναν. — Νομίζετε πως έγιναν, αλλά δεν έγινε τίποτα. Ο εκφυλισμός, ή άνη-

θικότης, ή διαφθορά, αν υπήρχαν, μένουν. Με το νάπαγορευση, να διαλύση, να κάψη, ο τράννος στη χώρα του κατέλυσε μόνο την έλευθερία της σκέψης. Δηλαδή αυτό τόν πολιτισμό της.

— Μα πολιτισμός ήταν ή διαφθορά που επικρατούσε ως τότε στη Γερμανία;

— Όχι, κυρία μου, πολιτισμός δεν είναι ή διαφθορά, άπεναντίας! Άλλά κάθε πολιτισμός έχει και τη διαφθορά του. Είναι σαν την σκιά που ακολουθεί το φώς, ή σαν την πρόστυχη, τη μαύρη και λερωμένη πέτρα που έχει μέσα της τόν πολύτιμο κρύσταλλο. Είστε σοφή κι' αυτά τά ξέρετε καλύτερ' από μένα. Ο χωριάτης, ο έπαρχιώτης, όταν ακούη πως ζοδν οι άνθρωποι στην πρωτεύουσα, φωνάζει: «ώ, τί διαφθορά που βασιλεύει στην Άθήνα!» Άλλά ή Άθήνα είναι πιδ πολιτισμένη άπ' την έπαρχία, άπ' το χωριό. Ο Άθηναίος, όταν ακούη πως ζοδν οι άνθρωποι σε Παρίσι, φωνάζει: «ώ, τί διαφθορά που βασιλεύει στην Εδρώπη!» Άλλά ή Εδρώπη είναι πιδ πολιτισμένη από την Άθήνα. Όσο μεγαλύτερος είναι ο πολιτισμός ενός τόπου, τόσο μεγαλύτερη είν' εκεί και ή διαφθορά, είτε ή πραγματική, είτε εκείνη που μας φαίνεται. Άλλά τί σημαίνει; Πρέπει να σδύσομε το φώς επειδή κάνει και σκιάς; Πρέπει να καταργήσομε ταυτόκίνητα, τάρόπλοια, επειδή έχουν και τά θύματα τους; Και πρέπει να καταλόσομε την έλευθερία της σκέψης, να κάψομε τά βιβλία των φιλοσόφων, ναπαγορευσομε τούς διανοοομένους να μιλοδν και να γράφουν, επειδή μερικοί άμυαλοι, παρεξηγώντας τά γραφόμενά τους, κάνουν δόγμα την άνηθικότητα και δίνουν στόν έαυτό τους περισσότερες έλευθερίες άπ' δσες επετρέπονται;

— Άλλά όταν τό κακό άπλώνεται τόσο, ένας «δδηγός» της κοινωνίας, του έθνους, δεν πρέπει να πάρη τά μέτρα του;

— Η βία δεν είναι το καλύτερο. Φέρνει μάλιστα το αντίθετο αποτέλεσμα. Διαδίδονται σ' έναν τόπο ιδέες άνηθικες, άντικοινωνικές; Άς πολεμηθοδν με βιβλία που νά διαδίδουν ιδέες ήθικες. Άπ' αυτή την άντίθεση, τη σύγκρουση, την πάλη των ιδεών—δταν όμως άφίνεται ελεύθερη—βγαίνει το φώς της αλήθειας. Τελειοποιομε τά ήλεκτρικά μηχανήματα, για να νά μην γίνονται μ' αυτά πολλά δυστυχήματα αλίμονο όμως αν, για να μην έχομε θύματα, καταργοοσαμε τόν ήλεκτρισμό! Στους

δρόμους των μεγαλοπόλεων, στα σταυροδρόμια, ήπου ή κίνηση είναι τόσο μεγάλη, βάζομε έναν πόλισμαν να τη διευθούη. Είναι σα να λέμε στους πεζοδύς: «Προσέχετε τ' αυτοκίνητα!» Όπου δπάρχουν άσκέπατα σδβερά ήλεκτρικού σιδηροδρόμου, γράφομε: «Προσοχή! κίνδυνος-θάνατος!» Άλίμονο όμως αν, για να προφυλάξομε τάχα τόν κόσμο, άπαγορευοιμε κάθε τροχαία κίνηση, και βγάξομε μια διαταγή: «Όλοι πρέπει να πηγαίνουν πεζή!» Πως;

— Αυτό βέβαια... θάταν παραλογισμός.

— Άλλά κάτι τέτοιο έκαμε κι' ο Χίτλερ στη Γερμανία. Απαγόρευσε με τη βία κάθε ιδέα άντίθετη προς τις δικές του. Οδτε να γράφονται, οδτε να λέγονται, οδτε να συζητοδνται σα συλλόγους. Άλλ' αυτό άκριβώς είναι ή τυραννία κι' ή κατάλυση τού πολιτισμού, που είναι πρώτα-πρώτα έλευθερία. Και γι' αυτό λένε δλοι πως ο χιτλερισμός άπειλει τόν πολιτισμό τού κόσμου.

— Υπερβολή!

— Καθόλου. Οι άνθρωποι βλέπουν μπροστά. Είναι κοινό μυστικό πως ο Χίτλερ φιλοδοξεί να κάμη ένα νέο πόλεμο για να νικήση ή Γερμανία. Άς υποθέσομε πως τό κατορθώνει. Τι θά γίνη τότε; Τό χιτλερικό καθεστώς θά επικρατήση με τη βία σ' δλον τόν πολιτισμένο κόσμο. Παντοθ θά επιδληθοδν τά ιδέα πισιατικά μέτρα, ο ίδιος διωγμός των ιδεών. Θά καταλυθη ή πολιτισμός κι' ή Εδρώπη θά γυρίση στη βαρβαρότητα τού μεσαιώνα.

Άυτά είπα στη σοφή Έλληνίδα που μου υπερασπίζοταν τόν Χίτλερ. Δεν ξέρω αν την έπεισα, την είδα όμως να φεύγη συλλογισμένη...

Σας ασπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Ο ΔΙΑΣ ΚΙ' Ο ΒΟΣΚΟΣ

Ένας βοσκός έχασε μια φορά κάποιον άπ' τά μοσχάρια του και γύρεψε τη βοήθεια τού Δία.

— Μεγάλε θεέ, είπε, δείξε μου τόν κλέφτη και γώ θά σοδ θυσιάσω ένα πρόβατο.

Ο Δίας άκουσε τη προσευχή του κι' έκαμε τόν κλέφτη νά παρουσιασθη μπροστά στόν βοσκό—ήταν ένα πελώριο λιοντάρι.

Κι' ο βοσκός τότε έπεσε στα γόνατα.

— Μεγάλε θεέ, παρακάλεσε, πάρε μακριά άπ' έμέ τόν κλέφτη κι' εγώ θά σοδ θυσιάσω ένα βωδί!

(Μετάφραση) ΚΩΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΛΙΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Όταν γλυκά, γαλήνια, θά πεθάνω Μην κλάιης το χαμό μου ο ουρανέ: Στην ψευδία τη ζήση μας άπάνω Δεν έκλαψε ποτέ κανείς για μέ...

Ός έζησα γλυκά στη μοναξιά μου Έτσι θε νάμαι πάλι κάτω κει, Άνθη φτωχά θά βγοδν στα χρώματα μου Χωρίς καμιά φρονιδα μυστική.

Μην κλάψετε για μέ κάθε σας δάκρυ Τό χρώμα θά βαραίνη το νερό, Θάμαι εσυχής σ'εού τάφου μου τήν Κανέν' άπ' τη ζωή δέ θ' αγαπώ.

Όταν γλυκά τά μάτια μου θά κλεισω Μην ξοθη να με δη κανείς-κανείς, Δέ θά θρηνώ για δ, κ' άρνιω πίσω Και, σδ ουρανέ, κατέ να μη θρηνώς.

Όταν μια μέρα ξάψουν θά πεθάνω Και φύγη από μέσα μου, καιμέ, Μην κλάψετε: στη ζήση μου άπάνω Δεν έκλαψε ποτέ κανείς για μέ...

Παιγμηπέσσα

Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΟΥ

Περπατοδσε σκυμμένος, βασιώντας στο δέξι του χέρι ένα καλάθι με αυγά. Κάθε λίγα βήματα άκουόταν οβυσμένη κι' άτονη ή φωνή του, που διαλαλούσε τ' αυγά του. Ήταν πολύ φτωχικά ντυμένος, είχε άξούστο το πρόσωπο και με δυσκολία έσορνε τα πόδια. Τού είχαν άσπρίσει τά μαλλιά και τόν έδειχναν γέρο αν και πραγματικά δεν είχε περάσει τό σαρανταπέντα. Βλέποντάς τον έτσι, θάλεγεσ δτι ο γέρος αυτός δεν είχε κανένα σκοπό στη ζωή του, δτι ζούσε ολότλα δυστυχισμένος, δτι περιμένοε από ώρα σε ώρα τό χάρο για να γλυκόση από το μαρτύριο της ψευδίας αυτής ζωής.

Ήταν ή ώρα δάδεκα όταν περνούσε κάτω από τό σχολείο της συνοικίας του. Τό κουδούνι κείνη τη στιγμή κτύποσε. Η πόρτα άνοιξε κι' ένα κούμα από χαρούμενα παιδία βγήκε χορόκη δάνας στα σκαλοπάτια. Έψωσε τό βλέμμα του στο κέριο κι' ή όψη του άμέσως άλλαξε. Ένα γλυκό χαμόγελο άνθισε στα άχρά του χείλη, και τό βλέμμα του φαινόταν σαν κάποιον ν' αναζητοδσε μέσα στη μάζα των παιδιών.

Ανάμεσα άπ' αυτά τά παιδία, ένα κοριτσάκι ένδεκα χρονών κι' ένα αγοράκι έννέα χρονών χωρίστηκαν από τη συνορία και με κηδηχτά βήματα διευθύνθηκαν κατά τό γέρο.

— Πατέρα, φώναξε τό κοριτσάκι, όταν τόν πλησίασε, πήρα τόν έλεγχο μου. Έχω τέσσερα δεκάκια και όλα άλλα έννιάρα, ενώ στόν άλλο μου έλεγο είχα και οχτάκια και επτάκια.

— Κι' εγώ, πατέρα, πήρα τόν έλεγχο μου, είπε και τ' αγοράκι. Έχω τέσσερα βάρους κι' εγώ από τόν πρώτο έλεγχο μου.

Στό πρόσωπο τού γέρου φάνηκαν καθαρά τά σημάδια της εσυχίας, της χαράς. Τά σβυσμένα ως τη στιγμή ε-

κείνη και θολά μάτια του πήσαν μια λάμψη, δυδ χοντρά δάκρυα κύλησαν στα ρυτιδωμένα του μάγουλα κι' ένα εσυχισμένο χαμόγελο άνθισε στα άχρά του χείλη.

Τό κοριτσάκι εσφορτώσε τόν πατέρα της από τό καλάθι κι' οι τρεις μαζί εσυχισμένοι ξεκίνησαν για τό σπίτι τους.

Μοντεχρίστος

ΣΙΜΟΥΝ

Μια μέρα ύστερα από δέκα ώρες πορεία στην κεντρή σκόνη. Έπειδή μόλις είχαμε φτάσει στην κατακρήνωση κοντά σ' ένα κηγάδι λασπερό και γλυφό, που έμας μάς φάνηκε εξαίρετο, ο ύπολοχαγός με σκουνηξε ξαφνικά τη στιγμή που πήγαίνα ν' αναπαυθώ κά- τ' από τη σκηνή και μου λέγει δείχνον- τας την άκρη τού όρίζοντα στο νοτιά.

— Δεν βλέπετε τίποτα εκεί κάτω;

— Άφού κοίταξα άπάντησα.

— Πως, ένα γκρίζο συννεφάκι. Κι' ο ύπολοχαγός γελώντας.

— Έί καλά' κάτω αυτού και ξακο- λούδα να κοιτάς αυτό τό συννεφάκι.

— Εκκληκτος τόν ρώτησα τό γιατί.

— Άν δεν γελάμαι είναι ένας άνε- μοστρόβιλος με άμμο που μάς φθάνει. Ήταν περιπου ή ώρα τέσσερις κι' ή ζέστη κρατοδσε άκόμα στούς σαραν- τικοτά βαθμούς κάτω από τη σκηνή. Ο άέρας φαινόταν να κοιμάται κάτω από τη λοξή κι' άνυπόφορη φλόγα τού ήλιου. Κανένα φύσημα, καμιά κίνη- ση εκτός της κίνησης άπ' τά σαγονία των άλλων μας που έτωγαν τó κρι- θάρι τους και τό σβυσμένα κρυφομ- λήματα των Άραπάδων που έκατό βή- ματα πιδ μακριά έτοιμάζαν τό φαί.

Θάλεγε κανείς πως ήταν γύρω μας μία άλλη ζέστη εκτός της ζέστης τ' ούρα- νοδ, πιδ συγκεντρωμένη, πιδ πνιγηρή σαν εκείνη που μάς τυραννεί σε μία μεγάλη πυρκαϊά. Δεν ήταν αυτά τά διάχυρα φουσηματα, τά άπότομα και τά επαναληπτικά αυτά χάδια της φωτιάς που προλέγουν προπορευόντας τού Σαρκόου, αλλά μια μυστηριώδης έξαψη άπ' όλα τά άτομα από πών ο,τι ύφισταται.

Έβλεπα τό σύννεφο που μεγάλωνε γρήγορα ήταν τώρα ένα σταχτοκόκκινο λερωμένο κι' άνέβαινε πολύ ψηλά στο διάστημα. Ύστερα έστυλίχτηκε, άπλω- σε, φάρδυνε, όπως στις θυάλλες μας στο Βορρά. Η αλήθεια είναι ότι δεν έ- δειχνε έντελώς τίποτα τό ξηραετικό.

Τέλος έφραξε όλο τό Νοτιά. Η βά- ση του είχε ένα μαύρο θαμπό, ή χαλ- κόχρωμη κορφή του φαινότανε διάφα- νη. Μια μεγάλη φασαρία πίσω μου μ' έκανε να γυρίσω. Οι Άραπιδες είχαν κλείσει τη σκηνή μας και φόρταναν γύρω της βαρείες πέτρες. Ο καθένας τους έτρεχε, φώναζε, σφάδαζε, χειρο- νομοδσε μ' ένα τρόπο φοβισμένο που βλέπομε σ' ένα στρατόπεδο σ' επί- θεση.

Μου φάνηκε ξαφνικά πως ή μέρα έ- πεφτε. Σήκωσα τά μάτια μου στόν ή- λιο. Ήταν σκεπασμένος μ' ένα κρού- νο πέπλο και δεν φαινότανε πιά παρα- μια κηλίδα άρχή και στερογγυλή που έ- σβυνε γρήγορα.

Λοιπόν είδα ένα καταπληκτικό θέα- μα. Όλος ο όρίζοντας προς τό Νοτιά είχε εξαφανιστεί και μια συννεφοδης μάζα, που άνέβαινε ως τό ζενιθ έχο- ταν προς έμας σκεπάζοντας τά πράγ- ματα, μικραίνοντας σε κάθε δευτερό- λεπτο τό δριο της όρασης, βυθίζοντας τά πάντα στο σκότος. Αδδόμεθα ο- πισθοχώρησα προς τη σκηνή. Ήταν κίτρος. Τό Σιμόν σαν ένα ντουβάρι- κίτρινο κι' όπέμετρο, μάς άγγιζε. Έ- φθασε, αυτός ο τοίχος, με μια ταχύτη- τα ενός τράινου δαιμονισμένου, κι' ά- πότομα μάς έκλεισε σ' ένα παράφορο στροβίλισμα άμμου και άέρα, σε μια θύελλα άπιστης γής, καντηρός, έκτυ- φλωτικής, βοερέης, πνιγηρής.

Η σκηνή μας βαστούσε άπ' τις πε- λώριες πέτρες, τέντωνε, τρανταζόταν άπείσια, αλλά έντεχε. Η σκηνή των Σπαχίδων μας λιγώτερα στερωμένη τραντάχθηκε μερικά λεπτά από τά τρο- μερά φουσηματα κι' ύστερα άεφασε, ξε- ριζομένη άπ' τη γή χάθηκε μονομιάς στη νύχτα της κινούμενης σκόνης που μάς κούλωνε.

Δέ βλέπαμε πιά τίποτα δέκα βήματα παραπέρα μέσα στο σκοτάδι της άμμου. Άναπνεαμε άμμο, πίναμε έμμο, τρα- γαμε άμμο. Τά μαλλιά μας ήσαν κατα- σκονισμένα, ή άμμος έμπαίνε άπ' τούς γιάκαδες μας, άπ' τά μανίκια μας ως τις μπότες μας.

Αυτό βαστάεε δλη τη νύχτα. Μια διάπυρη δίψα μάς τυραννοδσε. Μα τό νερό, τό γάλα, δ καφέ, όλα ή- ταν γιομάτα από άμμο που κριστόνιζε μέσ' στα δόντια μας. Τό ψητό μας ή- ταν πιπερωμένο, τό κού-κοις φαινό- τανε οει ήσαν φτιαγμένο ολόκληρο από άμμο. Τ' άλαςρι δεν ήταν παρα φιλο- κοπανισμένη πέτρα. Ένας χοντρός σκορπιός έρχεται να μάς δη. Αυτός ο καιρός που άρδσει σ' αυτά τά ζώα τά κάνει να βγαίνουν όλα άπ' τίς τρύπες τους. Οι σκύλοι της γειτονικής κατα- σκήνωσης δεν οδολιάζοδν απόψε...

Ύστερα, τό πρωί, όλα είχαν περά- σει κι' δ μεγάλος φονικός τυραννος, ο Άφρικανικός ήλιος, σηκόθηκε, έξαί- σιος, σ' ένα όρίζοντα καθάριο.

(Guy-de-Maupassant) Ταξιδιώτης

Ο ΑΡΑΠΗΣ

Τόν έέρστε τόν Άράπη; Βέβαια δεν θά τόν έέρστε. Τότε να σάς τόν πα- ρουσιάσω. Όρσιτε. Είναι ο σκύλος μας!

Έχει ένα όρατο κεφάλι, ένα λαϊκό κοντό και παχουλό, και κάτι πόδια έ- πίσης κοντά, τόσα δά. Φοράει όμως και παπούτσια γιατί, έέρστε, τόν περτάζει πολύ... ή ύγρασία. Τά πόδια του δηλαδή από τά δάχτυλα ως στη μέση είναι άσπρα, έχει δέ και ένα άσπρο μπάλωμα στο στήθος, που μοιάζει σαν τραχηλιά. Έχει κάτι παύια που παι- χνιδίζουν από έξυπνάδα και μοιάζουν σαν σκούρες χάντρες. Τό τράχημα του, όπως είναι μαύρο, λάμπει σαν καθρέ- φτης.

Άλλ' όπως όλα τά έμψυχα έχουν συμπάθειες κι' άντιπάθειες, έτσι κι' αβ- τός έχει μια άντιπάθεια κι' αυτή είναι ή Μπίλλυ, ή γάτα μας!

Όταν είναι μέσ' στο σπίτι, μπορεί σε δλους να γίνη θύμα, να ύπομένη ο- λα τά βράσινα της ιερής δδετάσεως, αλλά άμα ιδεί τη Μπίλλυ, παιχνίδια

κι' άσπερα πάντα περιόριτο. Γίνεται σοβαρός και παίρνει ύψος μεγάλου στρατηγού. Την κοιτάει κι' ένα βλέμμα, που προδίδει όλη του την άνευκότητα, αλλά κι' η Μπίλλυ δεν βρίσκει σε καλύτερη στίση. Καμπουριάζει τη ράχη της, φουσκώνει και του δείχνει κάτι τελώρια νύχια.

— Άλλ' αυτός δεν δειλιάζει: είναι άτρόμητος, κι' όρμα άναντίον της. Η Μπίλλυ άμύεται με τ' ό νύχια της και προσπαθεί να του φύγει, αυτός όμως είναι έξυπνος και στέκεται στη μέση της πόρτας για να μη του φύγει.

Μπαίνω τότε εγώ στη μέση και του χαλάω όλα τ' ό σχέδια. Βαστάω αυτόν και διώχνω τη Μπίλλυ. Μόλις φύγει αυτή, ό Άράκης κάνει σαν τρελλός, για να βγεί. Άλλ' η Μπίλλυ έχει χαθεί. Τότε άπελκίζεται κι' αυτός και ήσυχάζεται.

Στη γειτονιά είναι ό άρχηγός, όλοι οι άλλοι σκύλοι του έχουν δηλώσει όποιαγή. Άν τυχόν και παρόσει κανένας ξένος σκύλος από τ' ό στρατόκεδ' του θα φύγει κίχην-κακός. Χυμοσύν όλοι μαζί έπάνω του με άρχηγόν τόν Άράκη, ό όποιος κάνει την άρχή της επιθέσεως, σαν άρχηγός που είναι, και τόν κάνουν τ' άλατιού άπ' τις δαγκωματιές.

Γυρίζει στους δρόμους πάντοτε με την άκοιλουδία του από πίσω. Γάτες, άλλοι σκύλοι, κότες κι' ό, τι άλλο βγει μπροστά τους τ' ό κυνηγούν.

Όταν όμως ό Άράκης ιδεί κανένα συγγενή μας, άμέσως παρασύρει την παρέα του στόν πρώτο δρόμο που θα συναντήσει, τρέχοντας, γιατί κάποτε ένας γνωστός μας τόν χειροτόνησε κι' από τότε φοβάται.

Αυτός είναι ό άγαπημένος μας Άράκης.

Καθρέφτης

ΤΑ ΝΑΥΤΙΚΑ ΡΟΥΧΑ

Προχθές, περνώντας από κάποιο σπίτι άκουσα, άθέλητα από τ' άνοιχτό παράθυρο, αυτό τ' ό διάλογο:

— Μαρία, να βάλεις τ' ό καινούργιο σου φόρεμα.

— Όχι, μαμιά, σου λέω δέ μ' άρέσει.

— Μα γιατί που είναι τόσο άσπαστο; — Δέν τ' ό θέλω, δέ μ' άρέσει.

Χωρίς να τ' ό θέλω χαμογέλασα γιατί θυμήθηκα ένα δικό μου, τέτοιο περιστατικό: Θάμουν έννέα-δέκα χρονών που μου πήραν ένα όμορφο ναυτικό φόρεμα και ναυτικό καπέλλο. Έγώ όμως δέν τ' ό ήθελα καθόλου. Δέ μ' άρεσει, έλεγα, δέν φορεί κανείς — τότε δέν ήταν τόσο υόδα έδω όσο τώρα— δέν τ' ό θέλω! Προσάπθισαν να με πείσουν πως είναι πολύ όμορφο, πως στην Άθήνα φοροδν όλα τ' ό κοριτσάκια, μα εγώ τίποτα. Δέν τ' ό θέλω, δέν τ' ό βάζω!

— Θά τ' ό δάσωμε της μικρής!

— Δάστε το, είπα σηκώνοντας τους ώμους, με άδιαφορία και με χαρά που τ' ό τ' ό ξεφορτωόμουν.

Γιά την άδελφή μου, που ήταν έξη χρονών τ' ό ρούχα αυτά, έρχόνταν μεγάλη. Άλλ' η μαμιά στένεψε τ' ό φόρεμα, τ' ό κόντιν, έδωσε και τ' ό καπέλλο στην καπελού να τ' ό μικρούνη, και την Κυριακή έβαλε η άδελφούλα μου τ' ό καινούργια της ρούχα όλο χαράκι, ένω εγώ περιφρονητικά χαμογέλουσα...

Όταν όμως είδα, πως όσοι έβλεπαν

την άδελφή μου, θαύμαζαν τ' ό ρούχα της και ίδίως όταν κατάλαβα τ' ό θανατόμο που προξενούσε στ' άλλα κοριτσάκια άρχισα να μετανοώ. Και σιγά-σιγά, όσο άκουα να μιλούνε γι' αυτά τ' ό ρούχα, θυμόμνα με τόν δαυτό μου που τ' άφισα να χαθούν και μου έρχόταν να κλάψω. Κι' όταν τ' ό βράδυ, η μαμιά μου είπε:

— Είδες πως ό' όλους άρσεσε τ' ό φόρεμα, που σου δέν ήθελες;

— Άρχισα να κλαίω και την παρακάλεσα να μου πάρη έν' άλλο.

— Μα σου δέν τ' ό ήθελες καθόλου!

Άς είναι, άφοι μετανοεί, θά τ' ό πω στ' ό μαμιά σου.

Στ' ό τραπέζι η μαμιά, είπε στ' ό μπαμπά, με άρεσιτά ειρωνικό ύφος, την άλλαγή της γνώμης μου, και τού είπε, να γράψη στ' ό θείο, στάς Άθήνας να μου πάρη έν' άλλο κοστούμι. Ό μπαμπάς όμως πήρε, ένα σοβαρό ύφος κι' είπε:

— Όχι, αυτό δέ θά γίνει. Και γυρίζοντας σε μένα που τ' ό μάτια μου είχαν δακρύσει: Δέν πρέπει να κλαίς, είπε. Αυτό ός σου γίνη μάθημα. Πάντα να έξερης πως γίνη χειροτόνησμε κάτι που έχουμε ή που μας προσφέρεται, πρέπει να κρίνουμε την πραγματική του αξία και τ' ό διάθεσή μας άπέναντι του, για να μη βρεθοόμε ύστερα, στην όδυνηρή θέση να θέλουμε κάτι, που χάθηκε για πάντα.

Πήγε λοιπόν στ' ό κρεβάτι, σήκωσε τ' ό καπέλωμα, κοίταξε από κάτω, αλλά ό κύριος καθηγητής δέν ήταν εκεί!

— Άχ! φώναξε τότε άπελπισμένος. Όύτε και τ' ό σύστημα αυτό είναι καλό. Είναι μάλιστα τ' ό χειρότερο, γιατί μ' αυτό έχασα τόν... έαυτό μου!

Ποτέ δέ θά ξεχάσω αυτά τ' ό λόγια του πατέρα μου.

Ηχώ

ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ

Περαστικά διαβάτη,
Ποτέ μη λησμονείς,
Τ' όρατο μονοπάτι
Της ψεύτικης ζωής!

Λουλουδία έχει άνθοσνε
Με σπάνια ευόδια,
Πουλάνια κελαιόδσνε
Μ' όύρανια τη λαλιά!

Αευκής πεταλουδίτσες
— άγγές, τρελλές χαρές —
Σου λέν τ' ό καλώς ήθεδες,
Μ' όλόχαρες καρδιές!

Έκει την εύτυχία
Που κόντισες θά βρούς,
Έκει με ήσυχία
Κι' άπόλαση θά ζής!...

Μ' αυτό τ' ό μονοπάτι,
Θυμήσου, έν' στενό!
Και σαν τ' ό πνίξουν βάτοι
Νά μη σταθής λεπτό!...

Γιατί κι' η εύτυχία
Μαζί σου θά γερνά,
Και θάδ' ό ή δυστυχία
Στης νιότης τ' ό φωλιά!...

Περαστικά διαβάτη,
Ποτέ μη λησμονείς,
Τ' όρατο μονοπάτι
Της ψεύτικης ζωής!

Μά σαν τ' ό πνίξουν βάτοι
Κι' έρθει ή δυστυχία,
"Ε, τότε πιά, διαβάτη,
Νά φύγης μακριά!...

Μυρτίλλη

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ

ΑΚΡΟΝ ΑΩΤΟΝ ΑΦΗΡΗΜΑΔΑΣ

Κάποιοι καθηγητές ήταν φοβερά άφρονημένοι. Κάθε πρωί που σηκώνότανε δέν κατώρθωνε ποτέ να βρή τ' ό ρούχα του για να ντυθί, γιατί ξεχνούσε που τ' ό είχε βάλει από βράδυ. Σκέφθηκε λοιπόν να κρατάη σημείωση κάθε βράδυ, που βάζει κάθε ρούχο του, και έτσι να μη χάνη κάθε πρωί τόν καιρόν του ψάχνοντας.

Έγραφε λοιπόν: «Καπέλλο, στ' ό κρεμαστήρι της ντουλάπας. Πανοσόρι, στ' ό κρεμαστήρι της πόρτας. Σανάνι, κοντά στ' ό καναφόρι. Γιλέκο στ' ό κόμολο που κρεβάτιο. Λαιμόδεση, στ' ό κόμολο της πόρτας. Πουκάμισο, στ' ό τραπέζι. Έγώ στ' ό κρεβάτι».

Κι' άφοι καρφίτωσε τη σημείωση στην καρτέλα, έπεσε να κοιμηθί ήσυχος.

Τ' ό πρωί, μόλις ξύπνησε είδε τ' ό σημείωση και ηκαθήκως χαρούμενος.

Σε λίγο κρατώντας τη σημείωση, βγήκε όλη του τ' ό πράγματα, αλλά στο τέλος δέλησε να βρή και τόν... έαυτό του, που σύμφωνα με τη σημείωση του έκρεσε να είναι στ' ό κρεβάτιο.

Πήγε λοιπόν στ' ό κρεβάτι, σήκωσε τ' ό καπέλωμα, κοίταξε από κάτω, αλλά ό κύριος καθηγητής δέν ήταν εκεί!

— Άχ! φώναξε τότε άπελπισμένος. Όύτε και τ' ό σύστημα αυτό είναι καλό. Είναι μάλιστα τ' ό χειρότερο, γιατί μ' αυτό έχασα τόν... έαυτό μου!

Τέλλος Άλκης

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ό μπαμπάς: — Βλέπω μ' εύχαριστήσή μου, Μίρη, πως τούτη τ' ό βδομάδα είσαι ό έκτος της τάξής σου ένω πριν ήσουν ό ένδέκατος, δηλαδή ό τελευταίος.

— Άλήθεια, μπαμπά, τούτη τ' ό βδομάδα άρρώστησαν πέντε συμμαθητές μου και δέν ήσαν σχολείο.

Μαγεμένος Ίππότης

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΑΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Της Α' Περιόδου (1879 — 1893) από τούς έκδοθέντας 24 τόμους υπάρχουν άκόμη μόνον οι έξης κρείς: 7ος, 14ος, και 18ος. Έκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικώς δέ άποστελλόμενος δρχ. 28,50 διά τ' ό Έσωτερικόν και δρχ. 40 διά τ' ό Έξωτερικόν.

Της Β' Περιόδου (1894 — 1933), από τούς έκδοθέντας 40 τόμους υπάρχουν οι 39 (διότι ό τ' ό 1918 έχει ξηαντήθη). Έκ τούτων, οι μόν Τόμοι τών έτων 1894 — 1928 τιμώνται έκαστος (έκ σελίδων 416) έρραφος δρχ. 30 και ραμμένος δρχ. 35. Οι δέ Τόμοι τών 1929, 1930, 1931, 1932 και 1933 τιμώνται έκαστος (έκ σελίδων 624) έρραφος δρχ. 210 και ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικά τ' ό έκαστου τόμου προσθετά εις τ' ός ένω τιμάς: Διά τ' ό Έσωτερικόν δρχ. 5 ό έρραφος και δρχ. 15 ό ραμμένος, διά δέ τ' ό Έξωτερικόν δρχ. 35 είτε έρραφος είτε ραμμένος.

ΗΛΛΗΔΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΑΙΤΙΛΙΑΣΕΩΣ»

Άθήνας, 42 δδός Έδρεσιδου
τ' ό 18 Ιουλίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματόσημο: ζυγίζέτέ τα! — Δέν άπαντώ σε άπορίες που τις λύνει ό Όδηγός τών Συγδρομητών: διαβάστε τον!

ΠΑΡΑ πολλά γράμματα αούτην την έβδομάδα! Τ' ό έβρα, η Άλληλογραφία μου διαβάζεται με περισσότερο ενδιαφέρον όταν έχη έκτενείς άπαντήσεις σε άπορίες και ζήτηματα γενικότερα, ή με χρήσιμες πληροφορίες, ειδήσεις από τόν κύκλο μας κτλ. Άλλά δέν μπορώ, όταν έχω τόσο πολλά γράμματα, κι' όλα σχεδόν ένδικέροντα, να πάντω έκτενώς μόνο σε πάντα δικά και τέλλα να ταναφέρω άπλώς ή να τ' ό περνάω στη στήλη «Η Διάπασσις άσπάζεται» όπου συνηθώς άπαντώ στα έντελώς ιδιαιτέρως προσωπικά (έλαδα, έστειλα, περιμένω, γράφω μου κτλ.). Γι' αυτό σήμαρα θάπαντήσω σε όσους περισσότερους μπορέσω, με λίγα λόγια στόν καθένα, κι' ως μ' ό μ' έχη η Άλληλογραφία μου πολύ γενικά ένδιαφέρον. Κάπου-κάπου, βλέπετε, πρέπει να γίνεται κι' αυτό.

Λιάνα Κάϊνα, σε συγχάρω που βγήκες πρώτη με άριστα άπ' τ' ό Δημοτικό. Η γνώμη μου είναι να π' ός στ' ό Γυμνάσιο, όπως θέλει η μητέρα σου, κι' όταν θα τ' ό τελειώσης μετ' ό έξη χρόνια, ποιάς έβρα, μπορεί να σάρησθ ή να π' ός και στ' ό Πανεπιστήμιο. Χαίρετίσματα στην καλή σου δασκάλα.

Τ' ό γράμμα σου, Μακεδονικόν Έγγελβίδις, είναι κάπως παλιό (από 21 Ιουλίου), όποτε σήμερα που σου άπαντώ, δ' αυτά που μου γράφεις θα έγιναν και τώρα θα κάνης τ' ό θεραπεία σου στ' ό Λουτράκι. Άπο κεί περιμένω να μου γράψης και τ' όποτελέσματα τών εξετάσεων. Για τ' ό καλά λόγια εύχαριστώ.

Μ. Κομψιά, τ' ό γράμμα σου με ούκίνησε πολύ. Δυστυχώς δέν είμαι σε θέση να σε βοηθήσω όπως θα ήθελες. Έδω υπάρχουν χιλιάδες νέοι σαν κι' όνα, που ζητούν μία όποιαδήποτε θέση για να ζήσουν, κι' οι θέσεις, έννοσως, είναι όλες κιαρμένες. Κατά τ' όχη μόνό άδιδάξει ή έπιμουργείται καμιά που την παίρνει ένας τυχερός. Δέν μπορώ λοιπόν να σου ήσασθεθ τίποτα και να σε κάμω νάρθης έδω και... να περιμένης.

Έλαδα, Γρίφες, ό, τι μου έστειλες κι' εύχαριστώ πολύ. Άρα τ' ό γράμμα σου για τ' ό ζωή στ' ό χωριό, όπου οι ώρες φαίνον χωρίς να τις νοσώθη κανείς, όπως στην πόλη που διαρκώς κοιτάζει τ' ό ρολόι του... Την κλήρωση τών Π. Πνευματών την κάνω μόνη μου. Βάζω δηλαδή τ' ό έγκεκρυμένα σε ένα φακέλλο και τραβώ κάθε φορά ένα χρεσίοντα. Άπο τ' ό παρ' όλιγο να ξεχάσω δέ σε εύχαριστήσω που με προσκαλείς στ' ό χωριό σου. Πόσο θάθελα νάρθω! Άλλά... άλλα!

Και τ' ό δικό σου γράμμα, Μυρτίλλη, είναι παλιό, όποτε τώρα θα έδωσες και τις εξετάσεις σου στ' ό Ώσειο, που θα πήγαν καλά σου και τ' ό Γυμνάσιο. Για τ' ό ζήτημα που με ρώτης, νομίζω πως αν άφοιωθής σε μία τόσο μεγάλη και δσκαλή επιστήμη σαν τ' ό Φιλολογία, δέν θά μπορέσης να τελειοποιηθής και στη μουσική, που θέλει τ' ό ίδια άφοσίωση. Γι' αυτό πρέπει να διαλέξης ένα. Άν κληρωθής και τ' ό δικά σου, δέν θα κάνης τίποτα γεν-

ναίο ούτε στ' ό ένα, ούτε στ' ό άλλο. Γιατί δέν πιστεύω να δέλης... φωτοδιπλώματα; Δέν άμφιβάλλω, Καθρέφτη, πως τ' όποτελέσματα θα είναι πολύ εύχάριστα. Άλήθεια, τ' ό άλλη ίκανοποίηση ήλευον και οι καίμενοι οι γονείς που θυσιάζουν για τ' ό παιδιά τους; Ναί, να μου γράψης π' ό συχνά τώρα που είσαι έλεύθερος και να μεταφράσης κι' έλλα πράγματα άπ' τ' ό άγγλικό. Τ' ό κομμάτι σου θα τ' ό διαβάσω με τ' ό σιρά του.

Και τ' ό δικό σου, Δεβάντα, δέν τ' ό διάβασα άκόμα, για να σου π' ό αν έκαμες καλά κ. . . γίνης ποιήτρια. Άλήθεια, πολλοί και πολλές βγήκαν από τ' ό Σελίδα μου κι' είμαι πολύ περήφανη γι' αυτό. Τ' ό γράμμα σου με τ' ό τόσο θέματα μ' εύχαρίστησε έσχωριστά, και θα μ' εύχαριστούσε άκόμα περισσότερο αν ήταν π' ό εναίνω γνωστο

Νά, σαν της Έλάτης, που τ' ό διάβασα σε μία στιγμή. Άλλά γιατί στ' ό περιθώρια έχει μαύρες γραμμές, ένω τ' ό γράμμα της Δεβάντας ή ίδια τ' ό στόλιος με κόκκινες; Αυτό ήθελα να μάθω. Τώρα περιμένω να μου στείλη και κανένα κομμάτι για τ' ό Σελίδα. Δέν είναι ανάγκη ναζήξη κανούρα άρθρηση τών κομματιών κάθε χρόνο, αλλά να συνεχίζεται άπ' τ' ό πρώτο κομμάτι που έστειλε κανείς, άδιάφορο αν αυτό έγινε φέτος ή πέρου ή πρότερον. . .

Τ' ό λέω και σε όνα, Τάσο Λούζη:

Παρακαλώ πολύ όσους χρωστούν τ' ό συνδρομή τους να τ' ό στείλουν τ' ό γρηγορότερο. Άς έχουν όσι όργει τους, ότι οι συνδρομές αυτές είναι ό μόνος μου πόρος ή καθυστέρηση έπομένως δυσκολεύει πολύ τ' ό έργο μου π' ό έπαυτεί όχι μόνό μεγάλους κόπους, αλλά και μεγάλα έξοδα.

η άρθρηση τών κομματιών καλύτερα να έξακολουθί άπ' τ' ό πρώτο. Είδα πόσο σε εύχαρίστησε ή δημοσίωση της «Άθήης». Μα γι' αυτό κι' εγώ τ' ό δημοσίωση: ή έβρα πως πολλοί είχαν άκουστά μόνό τ' ό περιφημο αυτό σονέτο και θάθελαν να τ' ό διαβάσουν. Ναί, κι' ό Στέφανος Παντεμαλής, παλιό Διαπλάσοπούλο, είναι άπ' τούς καλύτες ποιητές που βγήκαν από μένα.

Με χαρά έλαβα και τ' ό φωτογραφία της π' ό μικρής σου, συνδρομητριας, της Μαργίας Ι. Πλανυτέρου που είναι μόλις τριών χρονών. Τ' ό χαριτωμένο κοριτσάκι και πόσο έξυπνο φαίνεται! Κάτι ή έβρα ή μητέρα του, η καλιά μου αγαπητή φίλη Λομνίνη Ρώμα, που την έγραφε μόλις γεννήθηκε. Πολύ γρήγορα θα πάρη κανένα βραδέιο, και τότε θα μου στείλη κι' άλλη φωτογραφία για να δημοσιωθί. . .

Με πολύ ένδιαφέρον, Σαπουνοφόνοκα, διάβασα όσα μου γράφεις για τ' ό νέο «Τιτάεινο» που άνεκάλυψε στ' ό χωριό. Μ' όλη μου μάλιστα γι' αυτόν και στ' ό διευθυτή της Β' τάξης Καλών Τεχνών. Άλλά δυστυχώς δέν μπορεί να γίνει τίποτα. Μόνον αν βρισκόταν κανένας πλούσιος συντοπίτης του να τάν ήσοτηρίξη, να μάθη γράμματα και ζωγραφίζοντας πάντα μόνος του, να μπορούσε να μη στη Σχολή και να προχωρήση. — Όχι, η Α. δέν είναι πιά.

Κοκκινωσνοφίτσα, άφοι ή τρελλοπαρέα δέν σάρησθ ήσυχη στιγμή, είσαι διακολλημένη που δέν μου έγραψες καθόλου από τ' ό Γκάτη. Έλπίζω όμως να

μου γράψης συχνά από τόν Ταχυτό κι' από τ' ό Ράχη. "Ε, φαίνεται τι ώραία που περνάς εκεί κάθε καλοκαίρι, κι' έχεις πολύ όκειμο που προτιμάς τ' ό χωριό άπ' τ' ό Άθήνα. Άλλά μπορείς να μ' έξεις έκεί ήμισυ-καλοκαίρι; Καλές βέβαια κι' οι κοτόλλες, και τ' ό άλογάκι, και τ' ό λαγουδάκι κι' όλ' αυτά που έχει στ' ό Ράχη, μα έχεις και σχολείο; . .

Έδω, Παπαγαλάκι, που έγραφε έπ' όρατα στους διαγωνισμούς. Όχι, δέν έρωπα Διαπλάσοπούλα να πάνε στ' ό Βούλα, αλλά άφοι θα φορξί τ' ό Σήμα; Όλα θα σε πλησάσουν, θα σου μιλήσουν και θα γνωρισθής. Όχι, η εαδέρφη σου δέν μπορεί όσο είναι αγοράστρια. Αδύο, βλέπεις, είναι άπόκλειστικο πρόνομιό τών συνδρομητών.

Πολύ εύχάριστα μου γράφεις, Σπρίξ τών Πάγων. Ό βαθμός σου δέν έχει σχεδόν διαφορά από τ' ό βαθμό του πρώτου και τ' ό δεύτερου στην τάξη σου, αν ήλθες τρίτη μέσα σε όλα τ' ό παιδιά — 57 τ' ό όλον— ήλθες πρώτη μέσα στα 13 κορίτσια. Μπράβο, παιδί μου. Σε συγχάρω άκόμα που γίνης και Όδηγός της Βας δμάδος. Άργησες, αλήθεια, να μου γράψης, αλλά με άποξήμισια με τ' ό παραπάνω.

Χαρά Π. Σαυλάροπούλο, πόσο μ' εύχαρίστησε τ' ό πρώτο σου γραμματάκι! Τ' ό καλή σου μαμιά, την καλιά μου φίλη Ρίκα, που είξε τ' ό ψευδώνυμό «Ρούξ» τ' ό 21, τ' ό θυροδμια. . . πως να σου π' ό; να, σε χθεσινή. Βλέπω μάλιστα πως της έμοιασες και στ' ό γράψιμο— τ' ό γραμματάκι σου μου όμοιος τόσο τα δικά της! — κι' εδωμαι να της μιλάω και σε όλα. Θάθελα πολύ να πάρης και ψευδώνυμο για να μου γράφης τακτικά.

Δουήθηκα, Μύρον της Άνδρου, που ήρθες στάς Άθήνας και δέν πρόφτασες ναρθής και στ' ό γραφείο μου. Άς είναι, έλπίζω τόν Δεγουσιο που θα ξανάρθης. Για τ' ό Π. Πνυθια δέν θυροδμια, τ' ό κομμάτι μόνό θυροδμια που σου άπέρριφα και περιμένω να μου τ' ό ξαναστείλης συντομωμένο όσο μπορείς. Για τ' ό Γρίφο 345 έχεις δικιο. Τ' ό ρας έπρατε ναμια στ' ό μέση και τ' ό σε δλόγορα. Άλλά κι' έτσι οι λύτες θα τ' ό διαδάσουν. Δένουν, βλέπεις—δηλαδή μαντεύουν—και τ' ό λάθη. . .

Α, όχι δέν βαρύνσαι. Άπεικό Ψεγγάρι. Άφοι ό γιατρός σου είπα να μην κάνης φέτος μπάνια έξαιτίας τ' ό κυρολόγματος που πήρες τ' ό άνοιξη, πρέπει να τόν άκούσης. Δέν χάθηκε ό κόσμος αν περάση κι' ένα καλοκαίρι χωρίς μπάνια, που μπορεί να σε βλάψουν. Ναί, να μου έπιναγράψης άμα πάρης τ' ό ένδεικτικό.

Παρίεργο μου φαίνεται, Λάσων, να μην άπάντησα σε γράμμα σου. Δέν θυροδμια βέβαια από πέρου τ' ό καλοκαίρι, αλλά όποθέτω πως δέν θάθελα αυτό τ' ό τελευταίο που λές. Γιατί πάντα, και στην π' ό μεγάλη έλλειψη χάρου, θα τ' ό άνεφερα. Σε συγχάρω για τ' ό άκράιο άριστα που ήπρες. Είσαι 15 χρονών και τελευταίος τ' ό Β' τ' ό Γυμνασίου; "Ε, δέν είναι άκόμα καιρός γι' «Άθλιος» και γι' έλλα βιβλία τ' ό κ. Ξενοπούλου έκτός από τ' ό παιδικά του. Τ' ό χρόνο σου βλέπουμε.

Τ' ό εύχές μου, Σίλλες, για τ' ό γενέθλιό σου. Όστε με τούς τρεις που σου χάρισαν έκεινη τ' ό ημέρα για όδρο, έχεις τώρα 17 σεντούς τόμους μου. Είναι πολλοί βέβαια, αλλά πόσοι μόνον άκόμα για να συμπληρώσης τ' ό συλλογή— της Β' έννοιά περιόδου, γιατί τ' ό Α' δέν υπάρχουν πιά. Μπράβο που πέτυχες στις εξετάσεις. Κι' εύχαριστώ που κήγες να πετάξής δταν διάβασες τ' ό καλά έκείνα λόγια που έγραψε για μένα ό «Νέος Κόσμος».

'Ανδριωτάκι, Θάλη Βλαστή, Μπιστόβεν, Ροδοδάκτυλη 'Ηώς, 'Αγριεμένη Θάλασσα, Σανθή 'Ελληνοπούλα, 'Αστραφής Δόξη, Πύργος, Ρέλια, Χλωμό Δουλούδι και Μελαγχολική 'Ονειροπόλε—καλά μου παιδιά, και τὰ δικά σας άκτενή γράμματα διάβασα μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση, εὐχαριστῶ γιὰ καλὰ λόγια, συγχάρω γὰ βαθμούς, ἐξετέλεσα παραγγέλματα, ἀλλ' ὅ χάρος, δυστυχῶς, δὲν ἐπιτρέπει νὰ σὰς ἀπαντήσω καὶ χωριστά.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανὼν ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνακρίνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα δρ. 10.—Τὸ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνακρινόμενα ἰσχύουν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1934. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α, ἀντικαθ. οὐ ἀγρία καὶ δὲ ἀπὸ Κ, οὐ κορίτσι.

Νέα Ψευδώνυμα: Ραισάδ, κ. (ΕΧ). 'Ακακία, κ. (ΚΣ). Σκαλιστήρι, κ. (ΜΟ). 'Οθέλλος, ἄ. (ΝΜ). Λεοντιδέως, ἄ. (2+1).

'Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Κερκυραϊκὸ Ζεζάνιο** (ὅ, δὲν ἀμφιβάλλω πὼς θὰ προεβιάσθηκες· περαστικὰ τὸ μάτι· ὄχι, δὲν ἄκουσα ποτὲ τὴ λέξη ἐρίμα· ὅς ἀρρωστία τοῦ ματιοῦ) **Μαργιολάνι** (συλληπητήρια γιὰ τὸ θάνατο τοῦ θειοῦ περιμένω νὰ μοῦ ξαναγράψῃς γρήγορα) **Σανθὴ 'Αραπάκι** (ἐλπίζω νὰ πῆρες μαζί σου πένα καὶ μελάνι, γιὰ νὰ μοῦ γράψῃς ἀπὸ τὸ χωριό· ἢ ἑαδερφοῦλα σου θὰ ἔμαθες, πιστεύω, πὼς ὁ Μπέμπης πήγε καὶ στὴν 'Αφρική· καὶ τί θὰ μάθῃ παρακάτω!..) **Μελαγχολοῦλην** (ὄχι· γίνεται γι' αὐτὰ διαγωνισμοὶς κι' ἢ προθεσμία ἔχει περάσει· νὰ πάρῃς νὰ διαβάσῃς ἕνα «Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ»· ἔκει θὰ ἴδῃς καὶ γιὰ τίς 'Ασκήσεις) **'Αμαθροῦδα** (γράφε μοῦ καὶ τὸ βαθμὸ δταν θὰ πάρῃς τὸ ἐνδεικτικὸ σου· περαστικὰ τῆς ἀγαπητῆς μας· πὲς τῆς κι' ἀπὸ μέρος μου πὼς τὴν ὄρεξι τῆς πρέπει πρῶτα νὰ κοιτάξῃ) **'Ιπτάμενον 'Αετόν** (εἶχα ἐκτελέσει τῆς παραγγέλεις σου δταν ἔλαβα καὶ τὸ δεῦτερο γράμμα σου· γιὰ τὸ κομμάτι δὲν θυμοῦμαι· ἂν δὲν ἔμαθες ὡς τώρα, θὰ χάρηκα· οἱ διαγωνισμοί, δὲν ἀμφιβάλλω, θὰ πῆγαν καλὰ) **'Αλίην Π. 'Ελευθερίου** (μπράβο πὸς προεβιάσθηκες· χάρω πολὺ γιὰ τὴν ἀπόφασί σου· σοῦ ἔστειλα τὸν 'Ὁδηγὸ καὶ περιμένω) **Σπίγγα** (πραγματικῶς, ἢ γραφομαντεία ἔχεις κι' αὐτὴ τὴ χρησιμότητα· μπορεῖ νὰ μὴν ἐμπιστευθῆ κανεὶς ἕναν ἄγνωστο, δταν ὁ γραφομάντης τοῦ περὶ πὼς δὲν ἔχει ἴσιο χαρακτῆρα· διαβάσα μάλιστα κάπου πὼς τὴ χρησιμοποιοῦν τώρα κι' οἱ ἀστενομικοί) **Ροδιανήν** (ἀδ-χριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεπάθωμα· περιμένω τώρα κι' ἕνα «καλὸ μὲ τὴν ἡσυχία σου» γράμμα· ἀλλὰ μήπως ἦταν «κακό» τὸ σημερινό;) **Ναυτοπούλαν τῆς 'Ανδρου** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ· περιμένω καὶ τοῦ ἀετρουῦ σου γράμμα) **Μηνῶν 'Ιορδανί-δην** (σωστὴ ἢ λύση, ἀλλὰ σταλήμην παρὰ τοὺς δρους τοῦ διαγωνισμοῦ· δὲν διαβάξεις τὸν 'Ὁδηγὸ;) **Νικ. Κάκαν** (δὲν ἔβρω ἂν παραβερζῶν κι' ἄλλοι ἔκει· βάλε κομμάτι Μικρὴ 'Αγγελία πὼς ἐπιθυμοῦς νὰ τοὺς γνωρίσης! **'Αραμιν** (οὐ συγχάρω· ἔστειλα· νὰ μοῦ γράψῃς, δὲν βαριέμαι καθόλου) **Λευκάταν** (ἔστειλα, περιμένω) **Κέσπα** (ἔστειλα) **'Ελένην Καρατζόγλου** (ἔστειλα 30/4) **Πριγκίπισσα Σερνί, Τρόπα στο Νερό, Γέγον τοῦ Μωριῶ, Σανθὴν Νεράιδαν, Τοξιδιώτην, Ἀγνήν κτλ.**

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 15 'Ιουλίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΟΙ ΑΔΕΛΦΟΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ συνδρομηταί παρακαλοῦνται νὰ δηλώσουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας ἀποστέλλοντας καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταχυίας. **'Αλλως δὲν εὐθυνομέθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.**

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΕΓΝΕΧΕΙΑ τοῦ 2700ς Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδ. τούτου δεκταὶ μέχρι 21 Σεπτεμβρίου.

393. Δεξιόγραφος
Σύμφωνον ἀπλῶς ἐρωταίς
Μ' ἕναν κάτοικο ἐρωταίο,
Κι' ἔκει στὴν Εὐρώπῃ πάλι
Ποταμὸ κάνας σπουδαίον.
Κηρύκειον

394. Συλλαβογράφος
Λεξοῦλ' ἀρχαία βεβαιωτικῇ,
Γράμμα, θεοῦτις αἰγυπτιακῇ,
'Αρχοῦν στὸν ποταμὸ κατὶ νὰ φτιάσῃς
Καὶ μ' ἄβροχα τὰ πόδια νὰ περάσῃς.
Κυσεχάρτα

395. Μεταγραμματισμοὶς
Βγάθω γάμα, βάζω φῶ,
Κι' ἀπὸ πόλῃ τοῦ Μωριῶ,
Βασίλευ ἀρχαίον θαρῶ
Ποῦχε τί παλληκαριά!
Σιμόνη

396. Δίνιγμα
Τὰ μεγάλα μου φτερά
Στὸν ἀέρα ὅλο τ' ἀνοίγω,
'Αλλὰ οὔτε μιὰ φερό
Δὲν κατόρθωσα νὰ φύγω!
Γολιάδ

397. Δικτυωτὸν
* * * * * = Πνευματ. 'Ασκήσις
* * * * * = Πόλις τῆς Γαλιλαίας
* * * * * = Πιτηνὸν
* * * * * = Αἰτεῖτε καὶ δοθῆσεται ὑμῖν.—Καὶ καθέτωσ τὰ ἴδια.
Δεσποινίς Παισιματέρα

398. Κρηπτογραφικὸν
1 2 3 4 5 6 7 8 1 = Μυθολογικῇ λίμνῃ
2 1 5 7 = Πρῖν γίνῃ ὁ κόσμος
3 4 8 7 = Θεὸς
4 1 2 8 7 = Μέρος τοῦ σώματος
5 6 4 8 5 7 = Ἄνεμος
6 8 5 7 = Πᾶς ἄνθρωπος
7 3 8 4 8 5 7 = Ἀσπὴρ
8 7 2 6 7 = Δύναμις
Σπύρο Μονάχε

399-403. Μακρὴ Διφθόγγος
Τὴ ἀνταλλαγὴ ἐνός γράμματος ἐκαστῆς τῶν κάτωθι λέξεων διὰ μιᾶς διφθόγου, πάντοτε τῆς αὐτῆς, νὰ σχηματισθοῦν, μετὰ τὴν ἀναγραμματισμοῦ, ἄλλαι τόσαι λέξεις:
μυῖα, οὐς, φίλος, ἄγρα, ἄρπαξ.
'Αλεξανδρινὸ Ζεζάνιο

404. 'Ακουστικὴ εἰς 'Αντιθέτων
Νὰ εὐρεθοῦν ἀντίθετα τῶν κάτωθι λέξεων τοιαῦτα, ὅσοι τάχμα τῶν ν' ἀποτελοῦν ἀρχαίον στρατηγόν:
ἐργάζομαι, ὄγισινός, παρήλιξ, ἀσθε-νής, ελαφρὸς, καθόσος, ρευστόν.
'Ελάτη

405. Φωνητολόγιον
τς - μς - * - * - θρ
'Αρρὸς τοῦ 'Ιουλίου

406. Γρίφος
ὄλη ὄλη ἂν ἂν
ὄλη μῶ ὄλη ἂν ἂν ἰδῶ 10.
ὄλη ὄλη ἂν ἂν
ὄλη ὄλη ἂν ἂν
Βέλους

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. 'Ασκήσεων τοῦ φυλ. 19

208. Πέτρα πινα-ἴνα-νά.— 209. Χαλκός-Χολκός.— 210. Ἅγιος-Γάτος.— 211. Σ Η Μ Α (νΑ ΜΗ Συναναστρέφσαι.) Η Π Α Ρ (ἄΡΑΠΗς...) Μ Α Ν Η (τΗΝ 'ΑΜατῶνα.) Α Ρ Η Σ (τῆΣ 'ΗΡΑς.)
212. ΝΕΑ ΠΟΛΙΣ (ἐνόλιος, Ἄπεννινα, πόνος, ὄσιος, λαός, Ἰσπανία, σέλας).— 213-217. Διὰ τοῦ ΜΗΝ: λιμήν, ἀμὴν, μήνις, μηνιαίος, μήνυσις).— 218. ΙΑΟΗ-ΙΕΙ=Διαβολὴν μίσει. ('Ιούδας, Ἄδης, Οὐδός, Ἡδός, Ἰδός, Εὐειδής, Ἰουδαίος).— 219. Ἄμ' ἔπος. Ἄμ' ἔργον.— 220. Οἱ πρῶτοι ἔρχονται καὶ οἱ ἔρχονται πρῶτοι (ἢ πρώτη, ἐς χα τι, καί, ἐς χα τι, πρώτη).— 221. Δωδεκάνησος (δώδεκα ν' εἰς ος).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἑως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλὰ στοιχεῖα δρ. 6. τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 50 λεπὰ ἢ λέξις μὲ πᾶσα δὲ στοιχεῖα δρ. 4 καὶ μὲ κεφαλαία δρ. 1, 50. Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 5. Οἱ μὴ συνδρομηταὶ πληροῦν τὰ διπλά. Ἡ προληρησιὶς εἶναι ἀπαράιτητη.

[ΔΔ'-362]

Ἰαοὺς Σαϊξίπη, δὲν ἔδωκα μεγάλῃ σημασίᾳ στὴν (ΔΔ'-330), διότι καθε ἀνοησία εἶναι συγχωρημένη τώρα τὸ καλοκαίρι.
Μαργιολάνι

[ΔΔ'-363]

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ δλους-εγ. Γράφετε: **Ἐδοκίαν Χαρθάτη, Καζακλάρ-Τυρνάβου, Ραισάδ**

[ΔΔ'-364]

Διαπλασοῦλες, ἀλληλογραφοῦμε; Κι-τρηνῇ Ἡσταλοῦδισα, δεχσοῦ; Στειλαιτε: **Κούλαν Χατζηνικολῆ, Κάρυστον, Βιολέττα**

[ΔΔ'-365]

Αλέκο Μελετόπουλε, πὼς πάνε οἱ δουλειῆς τῆς ομάδος σας;
Ναυτοπροσκοπίος

[ΔΔ'-366]

Αὐτὸ μακρὸς ἀσθενείας μοῦ δὲν ἦδυνήθην νὰπαντήσω εἰς οὐδένα ἀπὸ τοῦ προτειναντάς μοι ἀλληλογραφίαν ἢ ἀνταλλαγὴν Μ. Μυστικῶν. **Χάρολν-Λούντ**

[ΔΔ'-367]

Αποχάρτο. Πριγκίπισσα, Νινούλα, Ἀτσοκόντα, Μπιστόβαν, Λεβάντα, Ἄγκάθι, Ἀδελαῖς, Τζιτζίκι, Μαγκαλι, Φερικά, Μιρζα, Ταίκοσο, Κοκκινουσοφίτσα, Φλίτ, περιμένουμε στὸν (ΔΔ'-343) διαγωνισμό.
Πριγκίπισσα τῶν Δολλαρίων Ταξιδιώτης

[ΔΔ'-368]

Στὸ **Δάμου Ψυχῆς** εὐχόμεσθε γιὰ τὴν γιγαρτὴ του «χρόνια πολλά». **Πορθημὸς Ἐδρείου, Θεολικός Ἰππότης Χιονομένιος Ὀλυμπος**

[ΔΔ'-369]

Συντροφικὰ ἀπὸ Διαπλασοῦλα-εξ ἰδούσαμε στὴ Καλιθία σὺλλογο, στηρίξαντες τὴν ὑπαρξὴ του στὴν ἀγένειά σας ὑποστήριξη, γιὰ τὴν ὁποία δὲν ἀμφιβάλλουμε Πρακτοροῦσμε τὴν ἀ διαγωνισμό γιὰ τὴν ἐνομασία τοῦ σὺλλόγου. Συμμετοχὴ **δωρεάν**. Προθεσμία μῆνιαια. Βραβεῖα 4 ἐκλεκτά. Στειλαιτε στὴ Δ/ση: Κορσίαν Φιλίππιδῆν (διὰ σὺλλογον) εἰς Καλιθία.